

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svecer in v nedeljo in praznike ter velja po pošti prejemati na avstro-ugarske dežele na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 50 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko po 30 K. — Na naročbo brez izredne vplačilne naročnine se ne ostra. — Za nemške in plačuje od petorostopne pošte vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se involé frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravljalstvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila št. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljalstva telefon št. 85.

Zapostavljena Kranjska.

V resnici žalostno in grenko dejstvo je, da je lepa naša dežela Kranjska, hudo zapostavljena glede prometnih občil sploh. V primeri z drugimi kronovinami e kranjska dežela zategadelj močno zaostala. Čudovita je varčnost, ki se je drži državnega upravnega napram prometnim napravam v naši deželi. V tem pogledu je doslednost, ki se kaže v varčevanju napram živim potrebam napredujočega prometa uprav občeudovanja vredna. S težavo in naporom se izposlušajo novi poštni uradi, novi brzojavni uradi, dolgotrajna so pota, predno se pripravi erar do še tako potrebnega izboljšanja ali razširjenja že obstoječih naprav, ki služijo prometu. Proprio motu ne stori uprava ničesar, na številne opozoritve, na mnoge pritožbe prihajajo le predredno stereotipni odgovori in ustnovljeni izgovori. Iznajdljivost v odlaganju in zavlačevanju je komaj dosegljiva. Dočim ima poštni erar odprte roke za prometne naprave v nemških krajih, dočim se vede res munificenčno v onih slučajih, ko gre za izvedbo novih občil v krajih, ki so laška domena, je za naše kraje vsak vinar trikrat obrnjen, predno se izda ukaz in nakazilo za nepogrešno potrebne stvari.

Štedljivost pa se ne praktikuje le pri stvarnih izdatkih, za nove naprave in urade, marveč tudi pri personalnih potrebah, pri uradništvu tako kakor pri uslužbencih vseh vrst. Tvegalo se bo vihar in hrupno nevoljo za poskus, ali bi ne bilo moč prihraniti dve ali tri krone na dan s tem, da se postavi na cesti »provizornega« pismošča. Svojo komiko imajo tiste notranje službene odredbe, ki merijo na to, da se skuša poskusoma izhajati z osobjem z omini »unter dem Stande«. Pri tem pa je vendar pozornosti vredno dejstvo, da se ti poskusi »na živih« ugotavljajo na eni strani le pri uslužbencih nižjih razredov, ne pa pri raznih svetnikih, ki so na severu slučajno Nemci in na jugu Lahji, na drugi strani pa da je zopet slučajno ravno pri nas tako redko pripraven teren za kulturo takih eksperimentov.

Oboje združeno, umazano varčevanje za stvarne prometne potrebe in nezadostno z osobjem zastavljeni uradi, mora imeti nujno in neizogibno slabe posledice, provzročati mora škodo in nedostatke v prometu. Tako

smo v naših deželah absolutno vzeto nezadostno oskrbljeni s prometnimi občili vseh vrst in relativno sojeno, daleč zadaj za drugimi kronovinami, ki so deležne vladne naklonjenosti; potem pa se vrši prometna in obratna služba pri nas nedostatno in zamudno. Od tod izvirajo tožbe prebivalstva, zlasti trgovcev in obrtnikov, da se brzojavne dostavljajo prepočasno in oddajajo čestokrat zapoznelo, da izzovejo škode v kupčiji; od tod nevolja, ker telefon ne posluje točno, bodisi da je zvezovanje zamudno, bodisi da so vodilci poškodovani ali priprave izrabljene in zastarele.

In da je mera razanopolna, se še v tistih redkih primerih, ko se drugod vsled občnega protestiranja in splošne ogorčenosti, poštna uprava odloči za reduciranje prenapetih pristojbin, prav pri nas naredi izjema in navzlic vsemu dokazovanju in utemeljevanju, da se nam godi grda in trda krivica, baš pri nas pridriži povisane pristojbine v neskratni izmeri. Zgodilo se je to ob zadnji reformi telefonskega reda, dasi je pri nas telefonska naprava upravičeno predmet vsakdanje nevolje in je telefon za naročnike v mestu z razmeroma pičlim številom postaj neprimerno manjše vrednosti nego v velikih mestih, kjer je omrežje gosto in govorilne prilike številne. O moderniziranju telefonskih naprav drugod niti ne govorimo.

V vsem tem postopanju, škodljivem uspevanju naše trgovine in obrtnosti in zavirajočem krepkem razvoju splošnega in tujkega prometa v naši deželi s tako bodrečimi nastavki, tiči zistem, ki se je vživel tekom desetletij. Središče tega zistema je v Trstu, kamor žal pripada glede pošte in brzojavne uprave tudi dežela kranjska. Konec zapostavljanja naše dežele glede prometu službeih naprav bode pač stoprav tedaj, kadar se iznebimo morečega jerobstva v Trstu, ki ima za nas le drobtinice in še te le ob zapovedanih praznikih. Na ta cilj mora meriti naše stremiljenje. Dotlej pa, da se osvobodimo, pa bi naši poslanci morali vso pozornost obračati tudi tem vprašanjem. Dva četa sta se sedaj vrstila v trgovinskem ministrstvu. Če bi jih spomnili večkrat na naše zanemarjane kraje, bi pač ne mogli naleteti na odklonitev, saj je čas že in stvar pravičnosti, da se država oddolži tudi naši deželi. Naša potrpežljivost je bila nad mero velika!

samo take klobuke in slamnike, ki so se dobro podajali njej sami. To je treba poudarjati. Zakaj mnogo mnogo je deklet, ki nosijo robo, kakršno so videle pri prijateljicah, češ, ako se poda drugi, se mora tudi meni. Zato srečavamo toliko čudnih maskar. Aglaja je bila vedno taka, kakor bi bila prišla iz dunajskega ali pariškega salona.

Lepa ravno ni bila, kakor sem že omenil. Imela je takorekoč več obrazov. Vsa drugačna je bila podnevi, drugačna ob umetni svetlobi. Ob solnčni luči si videl na njenem obrazu zelenkaste in rumenkaste zamaze in pege. Njene lokave, laskave oči so bile premajhne, tudi nasek bi bil lahko malo krepkejši. Razdalja med njim in zgornjo ustnico je bila predolga. Pust in čemer, skoroda grd je bil njen obraz, kadar je prodajala dolgčas ali sitnost. Toda v družbi, zlasti zvečer, se je vsa prelevila in olila. Na prej tako parmezansko bledem obrazu, obrobjenem s črnimi kodri, je zatrepetavala lahna rdečica, napaka predebele spodnje ustnice se je skrivala v dražestnem nasmehu, oči so oživele, se širile in sipale iskre izpod diplomatskih trepalnic. Pusta, bleda, skoraj antipatična punca se je izpremenila v dražestno graciozno oreado, ki je otemnila poleg sebe vsako pravilno, vedno enako lepoto.

In zdaj pomislite to nesrečo!

Pismo s Hrvaškega.

(»Veleizdajalska« afera. — Odvisnost sodišč. — Frankova komedija).

Zagreb, 28. avgusta.

Minolo je prvo razburjenje zaradi nepričakovanih aretacij naših Srbov ter se more sedaj mirno presojati razvoj cele aranžirane te gonje. Oglejmo si vse po vrsti.

Pred slovečo Nastičevu brošuro »Finale«, začela se je bila preiskava v Kostajnici (na bosanski meji) zaradi raznih pamfletov, ki so bili baše poslani hrvaškimi (frankovskimi) mešancom. To je bila tako smešna in prozorna preiskava, da je sam sodnik rekel prijatelju pisca teh vrst, da vse niti te zarote vodijo k — frankovcem. Fanatizirani ondodni Frankovi pristaši žive s Srbi v velikem sovražstvu in da jih česa obdolže, pisali so sami sebi razna »grozila pisma«, v katerih so skrajno navivno napadali našo dinastijo ter slavili kralja Petra. Že po raznih izrazih, ki jih Srbi ne rabijo, se je moglo takoj videti, da vse to prihaja s hrvaške strani.

In že se je zdelo, da bo ta preiskava v kostanjaviškem okraju popolnoma zaspala, tedaj pa je izšla Nastičeva brošura. V tej brošuri se kot najvažnejši — pravzaprav edini — material navaja »revolucionarni statut« za jugoslovansko (vedno se napačno zamenjuje za »velikosrbsko«) propagando. Ta statut je lepo napisan in skrbno sestavljen, a je — ostal na papirju. Nastič priznava, da je sodeloval pri sestavljanju tega statuta, a vendar ne more navesti več kot tri osebe, ki so hotele vzdigniti strašno revolucijo na slovanskem jugu! To seveda ne more zadostovati, da se na zunaj konstruira velika »zarota«, ki bi bila pogubna za celó monarhijo in ki bi nujno dokazala, da Rauch še dolgo ostane na banski stolici, da varuje integriteto monarhije.

Zato je Rauchova vlada združila Nastičeve »revolucionarje« (dva brata poslance Pribečevića!) s kostajniškimi »veleizdajalci« ter se razkorajžila in začela zapirati ljudi, ki morda niti ne razumejo besede »veleizdajala«. Kolikor se popolnoma zanesljivo ve, niso te preiskave in aretacije dosedaj prinesle ne trohice resnega materiala.

Uprav neverjetno je, a tudi neskončno komično, na kakšnem temelju so se napravili Rauchovi »veleiz-

dajalci«. Kdor ima v hiši sliko kralja Petra, ta je »veleizdajalec« prve vrste. Preiskovalni sodnik in državni pravdnik gresta pa tudi na lov za dokaj manjšimi dokazi. Zapirata na podlagi najdenih razglednic pisanih v cirilici, ako so iz Srbije z znanimi srbskimi narodnimi emblemi, ako so v šolskih nalogah s slikami srbskih junakov. Včerajšnji »Srbobran« našteva nekoliko takih smešnih prizorov na lovu za »veleizdajo« pod naslovom: »Ali je to sodišče ali opereta?« — Že so morali nekoliko takih aretirancev izpustiti, da ne bo blamaža prevelika.

Edini aretiranec, mladi Adam Pribečević, je politični pristav, proti kateremu imajo resnejši »dokaz«, da je namreč dopisoval z Nastičem, smatrajoč ga za prijatelja. Ali to je drugače tako skromen mladenič, popolnoma nepoznana osebnost v političnih krogih, da je treba hiperbolične fantazije, da ga kažejo nevarnega za obstoj monarhije.

Iz vsega se danes popolnoma jasno kaže Nastičeva vloga, ne le kot vohuna, temuč naravnost agenta provokatorja, ki je prišel iz Bosne v Belgrad ter tam inicijiral »revolucionarni« načrt nekaterim naivnim mladeničem, da je mogel nabrati material potem prodati za drag denar. Kakor trdijo v Belgradu, je prinesel tja že izgotovljeni oni »revolucionarni statut« ter ga dal častniku M. Pribečeviću prepisati, da je dobil v roke Pribečevićeve rokopis!

Nadalje se je razkrito izredno važno dejstvo, da so Rauchova in madžarska vlada ter dunajski dvor že pred mnogimi meseci vedeli za ves Nastičev material.

Že pred kakimi tremi meseci je imel ves material zemunski časnikar Steinhard, ki ga je odnesel v Belgrad avstrijskemu poslaniku, a potem v Pešto. Tam niso hoteli, da se to obelodani, ker so se ravno takrat vršili dogovori z našo koalicijo. Ako bi bili ti dogovori uspeli, ako bi bila koalicija odnehala glede obrambe narodnih pravic, ne bilo bi »veleizdajalcev«, ne bilo bi »veleizdajec«!

To dejstvo je potrjeno s Pisačičevo brošuro. Mirko pl. Pisačič, sicer frankovec, je priobčil svoj razgovor, ki ga je imel med vožnjo po železnici s podmaršalom baronom Steebom. Steeb, Rauchov sorodnik (ima njegovo sestro), ki je persona grata na dvoru, je priznal, da je za ta Nastičev material vedel kralj že lani!

Da se je vse to šele sedaj spravilo na dan, je dokaz, da je tej samosodni aferi tendencija čisto politična. Da bi odpor koalicije ne trajal tako dolgo, da so hoteli Srbi izdati vso današnjo borbo Hrvaške proti Madžarom, ne bili bi »veleizdajalci« vkljub vsemu »revolucionarnemu statutu«. Sedaj so spustili udarec v nadi, da se bodo ostale hrvaške stranke splašile ter pustile Srbe in tako bi se razbila koalicija. No, to jim ni uspelo. Solidarnost koalicije se je v tej aferi uprav sijajno manifestirala. Vsa koalijska glasila bijejo složno, krepko na Raucha; dosedaj je prijavljenih že nad 30 odvetnikov za zagovornike obtoženih.

Rauchova blamaža s to afero je neizogibna. Zato mu tudi »Pester Lloyd« priporoča, naj se sedaj požuri z osnovanjem nove stranke ali pa — naj osnaži svoje mesto za drugoga...

Naša največja sramota je, da so se pri tej priliki s o d i š č a v Zagrebu pokazala za slepo orožje, kot igračo v rokah Rauchove vlade. V Zagrebu so se namreč med dolgim madžarskim režimom, s protekcijo nakupičili sami štreberji, ki sovedno šodili po komandi. Mlada sodna generacija kaže samozavest, dočim so stari sodniki vzgojeni preveč v suženstvu, in treba bo še dokaj časa, da prebolimo to hudo rano, ker tega ni mogoče z nobenim zakonom reformirati.

Ta sodišča tedaj suženjsko izrekajo preiskovalni zapor proti vsakomur, ki jim ga označi — državni pravdnik. Ker je po novem tiskovnem zakonu onemogočena konfiskacija časopisov, prišlo je Rauchovi vladi na misel, da urednike neljubih časopisov vtakne onemoglo v preiskovalni zapor. Ta preiskovalni zapor naj bo obenem tudi kaznen, ker do obravnave ne pride, ker sodi o tiskovnih deliktih porota.

Tako so pretekli teden prišli v preiskovalni zapor uredniki »Pokre-ta« in »Obzora«. To pa je bilo vendar nekoliko preveč tudi za Madžare, tudi bi se s tem vsa »zarota« raztegnila na hrvaške časnikarje, na svobodo tiska. Zato je morala Rauchova vlada izpustiti to dvojico iz zapora. Da pa nekako prikrije svojo blamažo, padla je še v večjo. Hotela je dobiti izjavo obeh listov, da v bodoče ne bodo tako pisala ter osebno napadala državnega pravdnika in preiskovalnega sodnika. Tega seveda ni dobila, temuč sta i aretiranca dala v zaporu (!) izjavo, da tudi v bodoče ne bode-

LISTEK.

Aglaja.

Samo enkrat sem igral zoporno vlogo intriganta in ni mi žal, je pripovedoval sodnik Zvonar večerni družbi v zeleni hladnici.

Takrat sem bil avskultant v K. Občeval sem največ s svojim tovarišem, pristavom Lovrom. Moj prijatelj je imel vse preveč lepih svojstev. Bil je pretil, preskromen, premehak. Obraz mu ni bil še tako napačen. Postava mu je bila srednja, skoraj majhna, život pa dolg. Kratke noge so imele stopala, široka kakor smetišnice, zlasti pa so mu mnogo prizadevale debele, koščene, junaške roke, ki so mu bile na poti posebno v damski družbi. Lovro je poznal v teoriji vse gladke manire, toda navzlic temu in navzlic frakarski obleki se včasih kar ni mogel iznebiti pristne rovtarske nerodnosti.

V K. je bilo več krasotic. Med njimi pa je prvakovala gospodična Aglaja, mlada edinica ošabnega trgovca Paliča. Odgojena je bila na dunajskem zavodu. Aglaja ni bila, da bi mogel reči, lepa, toda znala se je oblačiti in vesti kakor nobena druga. Njena toaleta je bila vsekdar okusna, vzorna, brez pretiranih obeskov in okraskov. Aglaja je nosila

Moj nerodni Lovro, ta preoblečeni kmet, se je zaljubil v Aglajo, najelegantnejšo salonsko mucu, kar sem jih videl svoje žive dni. Kadar se je s svojimi rovtarskimi rokami in lopastimi nogami omihalvati okoli nje, se mi je zdelo, da zarobljen medved pleše fandango okolo gozdne vile.

Lovro se mi je smilil. Na vsak način sem mu moral pomagati z odkritostnimi očetovskimi nasveti. Povabil sem ga v svoj spalni salon, kjer sem se pa tudi telovadil, kopal in obedoval.

»Lovro, duša božja, ti ljubiš Aglajo,« sem začel. »Pa reci, da ni res!«

Zardel je kakor grajana učenka; v zadregi je zahnul z roko in zatemnol pol sobe. Minil pa ni nobene. »Ne zameri mi, ljubi Lovro, da se vrtkam v tvoje stvari,« sem nadaljeval mirno in resno. »Tvoj prijatelj sem. Povedati ti moram, kar mislim, sicer bi bil hinavek. Tedaj! Aglaja je potratna ptičica, po dragih zabavah, po luksuriornem življenju pohlepna ptičica. Njen papa velja za bogatina. Pa ni. Špekulant je, igra na borzi. Njegova imovina je od davi do drevi.«

»To vem sam,« se je odrezal trdovratno zaljubljeni Lovro. »Pa kaj mi je mar njen oče, oziroma njena dota!«

»A tako! Vzel bi zatorej Aglajo tudi brez dote. No, oprost mi, tvoja

plača ne zadostuje niti za njene modne cunjice.«

»Prečno jo sodiš, prijatelj!«

»Nikakor ne. In vrhu vsega je Aglaja koketulja, najhujša koketulja vseh petih delov sveta.«

»Nekoliko koketna je pa vsaka. Se že unese!«

»Saj veš, kako se je zabavala za manevrov z dragonskim častnikom. Poljubi so pokali kakor puška repetirka. Ves K. ve to prav dobro.«

»To je boso govoričenje, obrekovanje.«

»Naposled se mi zdi, da bi bilo tebi vseeno, če bi videl sam, kako poljubuje drugega.«

Tedaj je Lovro planil pokonci.

»Če bi to videl!« je dejal hripavo. »Če bi to videl!«

Naenkrat je vzel klobuk in odšel. Ogibal se me je poslej. Jaz pa sem si ubil v glavo, da ga ozdravim. Najprvo je bilo treba, da sem se spriznal z nevarno sovražnico. Pridružil sem se tedaj armadi njenih satelitov in trabantov. Aglaja me je sprejela mednje tem rajša, ker sem jo prej skoraj zanemarjal. Veselila se je, češ, da je zopet vpregla sužnja pred cizo svojih triumfov.

Sredi malomestnega dolgečasa je priredilo ognjegasto društvo veselico s plesom. Vse je šlo po volji, vsi so bili zadovoljni. Bil sem tako srečen, da sem dobil imeniten dobiček, namiznik, kjer je bil uvezen ličen pui-

sek z radostnim nasmehom in veselo povzdignjenim rilcem in repom, pod njim pa neumrjoči stih:

Sei vergnügt wie dieses Schwein, Dann wirst stets Du glücklich sein!

Tedaj je stopil eden izmed požarnih generalov na oder in sprožil tale samogovor: »Slavna gospoda! Da se izboljša gmotno stanje našega požarnega društva še izdatneje, je izjavila gospodična Aglaja Paličeva, da poljubi vsakega, ki plača deset kron v našo blagajnico!«

Po teh besedah je zavladala znana grobna tihota: Dame so se zgražale in se spogledavale vse osuple. Moški pa, zlasti oženjeni hinavci, so vriskali na tihem. Kmalu je bila lepa vsota v blagajnici.

Moj Lovro je videl samo prvi poljub. Debel graščak je pritisnil svoje masne ustne na Aglajine. Nikdar ne pozabim, kako je takrat vzdihnil Lovro. To je bil vzdih umirajočega.

Toda Lovro ni umrl, ampak v kratkem je bil bolj zdrav kakor prej. Pol leta so govorili po K. in okolici o Aglaji in prodanih poljubih. Nastalo je več strank, ki so se ljuto sovržile in si grenile življenje, kar so mogle. V tem je Aglajin oče propadel s svojimi špekulacijami in izginil.

Aglaja pa je odpotovala na Dunaj. Pravijo, da so zdaj njeni poljubi že po dvajset grošev »z garnituro« vred.

Rado Murnik.

ta napadala nepremišljeno sodišče, kakor tega tudi dosedaj nista storila! Na podlagi takega pakta sta bila nato izpuščena, dasi je dan poprej višja sodna instanca potrdila preiskovalni zapor!

Ta pravosodni škandal sta izvrstno dala pod brezobzirno kritiko dva naša prva pravdnika-kriminalista, dr. Hinković in bivši načelnik pravosodstva dr. Badaj v »Pokretu«.

Edini, ki stoji na strani Raucha in njegove gonje proti Srbom na Hrvaškem, je dr. Frank s svojo poraženo demoralizovano stranko. On ploska državnemu pravdniku, odobravlja vse progone, češ, da je res odkrita zarota proti »obstoju Hrvaške«. Vidite, kako se lahko sporazumeta eksponent madžarske vlade, graditelj madžarske enotne države z graditeljem Velike Hrvaške!

Na srečo ni danes, po razkolu, Frank niti malo več nevaren. Njegova stranka očitno propada, ne pa da bi napredovala. Zato jo hoče sedaj Frank oživetiti z novim čudodelnim eleksiom: dokazuje na shodu v svojem volilnem okraju, (kjer so ga morali stražiti mnogobrojni orožniki!), da v svojem srcu varuje zanesljivo »garancije« za uresničenje svojega programa. Toda takoj je proslil svoje volilce, naj za boga ne zahtevajo od njega, da bi jim izdal te garancije, ker po besedah vs. pisma ne kaže metati biserov pred...

Frank hoče sedaj predstavljati svojo stranko kot edino »lojalno in dinastično« na Hrvaškem. Morda mu bo to kaj koristilo na Dunaju ali v Pešti, toda nikoli več pri hrvaškem narodu.

Samopomoč proti pomanjkanju krme.

Letošnja suša je povzročila neizmerno škodo našemu kmetijstvu. Najbolj prizadeta je živinoreja, ker manjka za njo potrebne krme. Prizadeto je pa tudi naše poljedelstvo in sploh vse naše gospodarstvo. Škoda, ki jo trpi naša živinoreja, ne obstoji samo v tem, da smo prisiljeni živino odprodajati, ampak tudi v tem, da jo moramo oddajati po slepi ceni, vzlic temu, da je cena krme nenavadno visoka. Kaj takega se ne dogaja pri nobeni drugi obrti, da ob visokih pridelovalnih stroških nima pridelek nobene cene — kakor se godi sedaj z našo živinorejo, ki ima vsled dragocene krme velike stroške — za živino pa nobene cene.

Pomanjkanje krme je pa tudi za poljedelstvo hud udarec, kajti če manjka krme, manjka tudi gnoj. Naravni nasledek tega pa je, da se bo letošnja suša poznala tudi še drugo leto po naših njivah. Posebno velika je pa škoda po travnikih in deteljščih. Mnogo trav in zeljišč se je posušilo s korenino vred, vsled česar se je prej gosta ruša zredčila, tako da je še vsled tega pričakovati v prihodnjem letu manj košnje.

V tej stiski, ki posega s svojimi žalostnimi posledicami globoko v vse naše gospodarstvo in naše premoženjske razmere, potrebujemo nujne in izdatne pomoči. Vse pa kaže, da bo vnanja pomoč veliko premajhna in da si moramo sami pomagati, ako hočemo prestopiti težko gospodarsko katastrofo, v katero nas je spravila letošnja suša.

Najhuje je prizadeta naša živinoreja. Zaradi tega trpe tudi najhuje gospodarji po živinorejskih okrajih Dolenjske (Suha Krajina) in Notranjske, ki so navezani na dohodke

iz živinoreje. Naša dolžnost je, da varujemo predvsem živinorejo pred pretečo nevarnostjo. Nekaj živine se mora v takih letih prodati. Kar je pa za kmetijo neobhodno potrebujemo, to moramo ohraniti in prerediti čez zimo.

1. Spravljanje raznih krmil za zimo.

Sedaj je čas, da spravimo za zimo kolikor mogoče raznih pridelkov in odpadkov, ki se dajo porabiti za krmo. Spraviti je predvsem vso slamo, tudi tisto, s katero smo dosedaj nastiljali, kakor turšino slamo in ajdovico. Tudi pšenične in ovsene plevle je vse porabiti za krmo in pozimi po malem primešavati drugi krmi. Skrbno je spraviti tudi gozdno travo, ki se pušča sicer v nemar. V vinskih krajih je porezano trtno mladje posušiti in za zimo spraviti. Tudi vinske in sadne tropine naj se posuše in spravijo za zimo. Skratka vse, kar ima kaj redilne moči v sebi, vse to naj se spravi. Vsaka bilka nam bo prav prišla pozimi. Kjer se dobi žaganje, se da tudi to porabiti za krmo, kakor smo slišali v zadnjem »Kmetovalcu«. Na Francoskem se v letih pomanjkanja tare in melje tudi trtna rezina, ki jo živina rada žre. Tudi v naše kraje bo treba dobiti take stroje, ker se lahko na ta način precej veliko krme dobi.

Za nastil bo rabiti letos posebno gozdni nastil. Sedaj je čas, da se mah grabi in suši, pripravljaj praprot, rabi smrečje. Jeseni bo treba zopet listje grabiti. V takih letih nam mora gozd pomagati iz stiske.

2. Varčno gospodarstvo s krmo.

S krmo je treba v takih letih silno varčno gospodariti. Nič se je ne sme izgubiti po nemarnem. Vsaka bilka naj se skrbno porabi.

Za varčno gospodarstvo je pa treba sledečega ravnanja pri krmi: a) namesto cele krme naj se poklada rezanica. Rezanica je potrebna tudi zaradi tega, da se različna krmila lahko mešajo in da živina manj okusne krme ne more posušiti;

b) krma naj se pripravlja za pokladanje, s tem, da se soli in zabeli z močnimi krmili. Le na ta način se da tudi manj okusna in teže prebavna krma izkoristiti in dobro porabiti;

c) namesto po trikrat, naj se le po dvakrat živini poklada, ker pri goveji živini popolnoma zadostuje dvakratno pokladanje. Zjutraj bodi glavno krmiljenje, popoldne manj izdatno. Pri dvakratnem krmiljenju se manj krme shodi, razvleče in pogubi.

d) posebno važno je, da upelje mo tudi natančen red za pokladanje in da dajemo živini dan za dnevom enako veliko krme.

Vsa spravljena krma naj se primerno razdeli za celo zimo in naj se tako poklada, da jo dobiva živina skozi celo zimo v enakih množinah. Tak red je prijeten za tistega, ki poklada krmo, posebno pa ugaja živini, ki se ob rednem krmiljenju veliko bolje počuti, kakor vidimo to tudi pri vojaških konjih.

Če odmerjamo krmo, računamo navadno takole: Za vsakih 100 kg žive teže je treba živini povprek 3 kg suhe krme (ali štirikrat toliko zelene krme ali kosenstva). Če je krava n. pr. 400 kg teška, potrebuje potemtakem 12 kg suhe krme (rezanice) na dan, če je 500 kg teška 15 kg itd. Seveda bo treba letos marsikomu zmanjšati to množino, da bo izhajal. Rezanica naj se v prvo stehta, potem pa meri in daje na koše. To pa redno, ker bomo na ta način največ privarčevali.

3. Nakup sena.

Če se dobi seno — seveda dobro seno — po primerno ugodni ceni, po-

tem se v letih pomanjkanja na vsak način priporoča, da ga kupujemo in da se na ta način kolikor mogoče varujemo pred prisilnim prodajanjem živine. Le žal, da ga je v letih pomanjkanja težko dobiti, da je silno drago in da so podpore iz javnih sredstev navadno preizkušne in zato dosti premalo izdatne. Letos so gospodarji mnogo sena — ki se ima kupiti z državno podporo — naročili potom županstev in bi bilo zato nujno žeteti, da ga tudi dobe po ugodni ceni in primerno dobri kakovosti. Omeniti pa je, da bi ga morali gospodarji ob letošnjem splošnem pomanjkanju krme tudi toliko naročiti, da se pokaže pomanjkanje res v pravi luči. Ali znani so mi slučaj, da so dobri posestniki naročili po 15 metrskih stotov, torej še toliko ne, kolikor ga rabi ena krava čez zimo. Tako se ne spričuje pomanjkanje!

4. Nakup močnih krmil.

V takih letih, ko si moramo pomagati s slamo in z manj vrednimi krmili, je na vsak način potreba, da vzamemo za pomoč tudi močna krmila, kakor n. pr. lanene tropine, sezamove tropine, otrobi itd. Taka krmila napravijo slamo okusnejšo in bolj tečno. Potrebna močna krmila naj se skupno naroče, v celih vagonih, da so ceneja in da vožnja manj stane.

Takisto važno je, da jemljemo za pomoč sol in klajno apno in bi bilo nujno žeteti, da se tudi sol v takih slučajih ceneje dobi kakor navadno.

5. Izkoriščanje jesenske paše in zelene krme.

Letos je treba jesensko pašo do zadnjega izkoristiti in do čistega porabiti. Zelišča na paši, ki jih živina pušča, a so sicer zdrava, naj se pokrope s slano vodo, da jih živina pobere. Z dolgo jesensko pašo po travnikih, pašnikih in gozdiščih se da mnogo krme prihraniti za zimo.

Tu je omeniti tudi naprave pušljaj za zeleno krmo. Razno grmovje in listnato drevje daje čisto dobro krmo, ako se veje porežejo in predlože živini. Tako n. pr. dajejo jesen, hrast, bukev, javor itd. dobro in uporabno krmo.

6. Skrb za zgodnjo pomladno krmo.

V letih pomanjkanja je posebno važno, da skrbimo za zgodnjo zeleno krmo v prvi spomladi. Priporoča se zaradi tega, da sadne vrtove dobro pognojimo, zlasti z gnojico. Dobro pognojena trava nam daje najprvo zeleno krmo. Ravno tako se priporoča pa tudi setev zimske rži za zeleno krmo. Zimska rž daje na njivah najzgodnejšo zeleno krmo in bogato košnjo.

7. Prodaja živine.

Z vsako prisilno prodajo živine trpi gospodarstvo, kajti živine nimamo samo zaradi tega pri gospodarstvu, da nam spravljaj krmo v denar, ampak redimo jo tudi zaradi tega, da nam pomaga pri gospodarstvu s svojim gnojem in delom. Res je to, da ima biti v današnjih razmerah gnoj postranski pridelek ali navsezadnje je gnoj vendarle vir novih pridelkov, novih dohodkov in je za vsako gospodarstvo neobhodno potreben.

Če ni živine, pa tudi gnoj ni. V umetnih gnojilih imamo sicer jako važna pomožna gnojila ali s samim umetnim gnojem se pri nas ne da gospodariti. Vse to je imeti v čisljih, kadar se odločujemo za prodajo živine. Pomisliti je tudi, da živina ne zraste čez noč, da je njena prireja počasna, kakor tudi to, da živina nima sedaj nobene prave cene in da ji bo cena na spomlad močno poskočila. Zato naj se pa proda le to, kar se mora, kar ni mogoče rediti čez zimo. Proda naj sev tem slučaju slabšo

in manj vredno živino. Najlaže se odda mlada jalova goved, najtežje dobro plemeno goved.

8. Pomanjkanje gnoj.

Naravni nasledek pomanjkanja krme je pomanjkanje gnoj in z ozirom na manjšo vrednost raznih krmil, ki se morajo v takih letih pokladati, tudi slabša vrednost gnoj. Gnoj je pa glavni pogoj za vzdrževanje zemljine rodovitosti. Zato pa letošnje pomanjkanje krme ne pomeni samo velike izgube v živinoreji, ampak tudi v poljedelstvu. Vsa naša skrb se mora letos obračati na to, da ravnamo kar najskrbneje z gnojem in da porabimo za gnoj vse, kar se da dobiti. Skrbeti je za nastil in za to, da se pridelanega gnoj in gnojnice nič ne pogubi.

9. Nakup umetnih gnojil.

Da se čimprej poravna škoda, ki jo je napravila suša po naših travnikih in deteljščih, je nujna potreba, da se travniki dobro gnoje. Le s tem bomo dosegli, da se bo ruša zgostila, košnje pa zopet izboljšale. Zato se pa nujno priporoča poraba umetnih gnojil, ki so izkušeno dobra za jesensko gnojenje travnikov.

Vse to je tista samoomoč, ki nam je letos neobhodno potrebna, ako hočemo obvarovati našo živinorejo predvelike izgube in lažje prestopiti udarec, ki ga je zadela letošnja suša našemu kmetijstvu.

Ravnatelj V. Rohrman.

Župnik Avguštin Šinkovec.

Škofja Loka, 28. avg.

Povsem mirno lahko trdimo, da je mož, čigar ime smo napisali na čelu tega članka, največ vzrok tako neznosnim razmeram, ki vladajo v našem mestu med somišljeniki obeh domačih političnih strank. S kakim veseljem se naše meščanstvo še vedno spominja onih prijetnih časov, ki se težko kdaj zopet povrnejo, ko niso bile take razmere, ko v našem mestu ni tako divjal politični boj, kakor divja danes!

Takrat so v Škofji Loki živeli predniki našega sedanjega župnika Avguštin Šinkovec. Ti se niso vtikavali v domače politične prepire, ker jim je bil kot duhovnikom nad vse višje evangelijski nauk, ki zapoveduje iskati najpoprej božje kraljestvo in njegovo pravico. Posvetna politika ni bilo polje za njihovo delovanje. Zato pa so tudi vsi loski meščani obeh strank lahko izhajali z njimi. Svoje dušne pastirje so visoko čislali. Skoraj neverjetno nam zveni na ušesa, ko nam naši starejši meščani pripovedujejo, da so prejšnji župniki radi zahajali v njihove družbe, se z njimi posvetovali in včasih celo malo pozabavali. Da, tudi takozvane liberalne čitalnice se niso izogibale.

In naš sedanji župnik Šinkovec? Zaklet je v škofjeloškem župnišču! Vedno tiči v tem poslopju, ki je sicer ena najlepših stavb v našem mestu, na katero se pa vsak tujec, ki prvič pride k nam, nehoti takoj ozre, ker je vsakemu zagonetno, zakaj so na oknih šipe motne, kakor nikjer drugod, okna in vrata pa večidel zaprta po cel dan!

Župnik Šinkovec se v tem poslopju prav dobro počuti. Aranžiral je vse polno ovaduhov in terejalk, ki mu prinašajo vse mestne novice. O vsaki malenkosti, ki se zgodi, je vedno točno in hitro informiran. Za vsakega naprednjaka posebej ve, kaj je kje izpregovoril, kaj dela itd. Sam pa se le takrat prikaže na dan, ako ima kakšno opravilo v cerkvi ali ako

jo slučajno maha na spodnji trg, v »Katoliško izobraževalno društvo«, kjer se razni fantiči in dekleta, dvomljive vrednosti, zabavajo s kvartanjem, popivanjem in še s čim drugim. Da bi se v tem izobraževalnem društvu tudi resnično izobraževali, o tem niti misliti ne moremo, ker poznamo obiskovalce tega izobraževališča kot najbolj zanikarne, zabite in nevedne ljudi. Bog nam grehe odpusti, ako bi Šinkovec samo pogledal proti čitalnici, ki je od njega tako obsovana, kakor da bi bila jama samih razbojnikov!

S tem ne rečemo še, da ni bilo v prejšnjih časih, ob priliki kakih volitev, razburjenja in napetosti med pristabi obeh strank. Nasprotja so sicer bila, toda tudi kmalu so se polegla. Meščani, poprej razdeljeni v dveh taborih, so si po končanih volitvah navadno segli v roke in pozabili vse, kar je bilo.

Odkar pa imamo v Škofji Loki župnika Avguštin Šinkovec, je stvar čisto drugačna. Še pred njegovim prihodom smo vedeli, da bo divjal zoper nas naprednjake, nas preganjal kakor besen in nas tudi skušal uničiti. Saj je šel takrat glas po celi deželi, da je bil povsod, kjer je služil, posebno goreč »prijatelj« naprednjakov! Kjer je bival, povsod je razdiral domačo slogo in delil svoje farane v liberalce in klerikalce. Na Jesenicah je vsled njegovega hujškanja takrat več rodbin prestopilo k protestantom. S tem je nehoti škodoval lastni stranki, kakor ji škoduje še danes s svojim nepremišljenim rovarjenjem proti našim pristajalcem. Mnogo od naših je, ki pri klerikalcih samih uživajo večji ugled, kakor pa njihov paša, župnik Šinkovec!

Spominjamo se, kako so nam ob prihodu Šinkovca v Škofjo Loko, Jeseničani poslali posebno »priporočilo« pismo, ko se je poslavljaj od njih. Toda tudi pri nas ni bil Šinkovec neznan. Kajti starejši naši meščani ga še prav dobro poznajo izza časa, ko je bil za kaplana v Stari Loki. Tu se je tudi udeleževal političnega boja in uganjal razne prismo-darije. Za šport je zasledoval zaljubljenljene pare, ko so se sprehajali po samotnih krajih in jih razganjal, ko jih je zalotil v kakem »nevarnem« položaju. Živeci pač tudi njemu niso dali miru! Seveda je čednost lepo in plemenito svojstvo človekovo. Vendar so se vsem pametnim ljudem zdale te Šinkovečeve ekskurzije preneumne in ni čudo, da se je zaradi tega tedanjemu navidezno Šinkovecu vse smejalo.

Kako je bil Šinkovec priljubljen celo na svojem domu, dokazuje dovolj to, da ga še lastni oči ni maral. Ko je hodil kot študent domov, se je njegov oče vselej od doma odstranil, ker je bil vesel, da ga ni videl. Njegova nestrpnost je bila tudi vzrok, da je tudi že sodnija imela opravila z njim.

Sedaj je Šinkovec bolj priletel in poleg tega mu tudi čas ne dopušča, se baviti s takimi otročarijami, kakor svoj čas v Stari Loki. Vrgel se je z vso strastjo zgolj na politiko in kako v svoji politični borbi proti naprednikom strelja razne kozle, hočemo v nastopnem razložit.

Ko se je Šinkovec v našem mestu izdatno podebelil, je že čutil potrebo seči v politiko! Na priznili in drugod, kjerkoli je bila prilika, je jel pripraviti svoje pristaje na boj proti njihovim naprednim someščanom. Njegov imperativ je bil ustvariti med meščani obeh političnih priprčan razdor in ta se mu je pozne-

(Dalje v prilogi.)

Primož Trubar.

Ob štiristoletnici njegovega rojstva.

Napisal R. Pustoslavšek.

(Dalje.)

Takšen torej je bil položaj Slovencev, ko se je Trubar, bivajoč daleč od svoje domovine na Nemškem, odločil svojim rojakom Slovincem podati v slovenskem jeziku tiskano knjigo. Do tega ga je pač najbolj napotilo spoznanje, da je tiskana knjiga neizmerne važnosti za vsak kulturni razvoj, kajti v njej je za dolgo dobo shranjena beseda, ki samo izgovorjena izven v pozablenosti. In česar ne more en sam govornik, to more knjiga: brezštevilnim ljudem govoriti eno in isto, ne da bi bila navezana na kraj ali čas. Zato je knjiga kot najzanesljivejši širitelj podlag. Vsega tega se je Trubar zavedal in kar je bila zamudila brezbrizna katoliška duhovščina, to je storil za duševni razvoj vneti predikant: dal je narodu knjigo in z njo temeljno podlago njegovi duševni kulturi.

Kolika je sila knjige, to je najjasneje pokazala baš reformacija, ki se je vzlic vsemu zatiranju s toliko hitrico razširila po vsej deželi in se ukoreninila tako globoko, daje vse krutosti protireformacije dolgo niso mogle izrjaviti docela.

Ker je v Hrvaški, Dalmaciji itd. domači deželni jezik, ki je s slovensko tako soroden, že izdavna imel svoje pismenke, in celo dvojne, cirilske in glagolske, se je Trubarju zdelo, da bi vendarle ne bilo nemogoče, pisati tudi slovensko in z latinškimi ali nemškimi črkami. On sam piše o tem: »Mi smo, bog ve, dosti zmišljevali, s kakšnimi črkami bi našo besedo mogli prav po pravopisu, tudi za oko lepo in razumljivo pisati, da bi preveč črk ali glasnikov ne jemali v en sam zlog, kakor to delajo Čehi in drugi in kar je grdo videti.« — Celo tako daleč torej je šla njegova skrb! Končno pa ga je dejstvo, da je moral svoje prve, Slovincem namenjene knjige, dati tiskati na Nemško, prvič, ker bi katoličani na Kranjskem ne dovolili, da bi se »krivoverske« knjige tiskale na njihovih tleh in drugič, ker je sam stalno bival na Nemškem in je neizogibno, da neprestano nadzira tisk — prisililo, da se je odločil za nemške črke, ker drugačnih nemške tiskarne imele niso in ker cirilove abzuke nemški stavci niti poznali ne bi. In tako sta prvi slovenski knjigi: katekizem in abecedarij z malim katekizmom, v Tübingu izšli leta 1550. Natisnjeni z nemškimi črkami, kakor so tudi Čehi še v 17. stoletju pisali z nemškimi črkami.

Stroge določbe interima so dela-

le velike težave natisu katekizma, ki naj bi se celo tiskal v tujem (slovenskem) jeziku. Trubar je iskal tiskarja, ki bi prevzel to delo, v Norimbergu in Svabskem Hallu, pa so ga povsodi odklonili. Končno se mu je posrečilo pridobiti Tubinge, pa le pod pogojem, da se tiskar ne imenuje, marveč da se markira, kakor da je knjiga izšla nekeje na Sedmograškem. Skrajnec iz Sedmograškega da jih je izdal. Izvažati so morali knjige skrivaj, skrivaj jih uvažati na Kranjsko, — izvečine v sodih — in jih skrivaj razpečavati. Vse te neprilike in pa ogromni stroški niso bili ravno po tem, da bi Trubarja navduševali.

Ker je moral Trubar na jezikovnem polju orati ledino, je moral pravopis šele uravnati in prikrejeval ga je po nemškem. In to je umljivo. Pomisliti je namreč treba, da je Trubar že zgodaj ostavil svojo domovino, da se je učil v nemškem jeziku in da je bil vzgojen v nemškem duhu, da je moral pozabljati svojo materinščino in da se je moral navzeti nemškega jezikovnega duha. In če pomislimo še, kako izpačen je bil jezik meščanov, se ne bomo čudili, da tudi Trubarjev jezik ni baš vzoren, da preveč nemškutari, da rabi celo nemški člen. Sam se opravičuje takole: »Hebrejščine Trubar prav nič ni poznal, niti ene črken ne, in tudi grški

čitati ni znal, znal pa je slovensčino, kakor jo govore v kranjski deželi in je v njej 17 let pridigoval po Dolenskem, Štajerskem, Ljubljani in Trstu; samo po Gorenjskem ne; znal je tudi precej latinski, nemški, laški. Pisal je slovensčino tako, da bi ga mogel umeti vsak Slovenec in zato je ostal pri slovensčini, kakršno govore okrog Rašice, kjer je bil rojen, in ni hotel izmišljovati si novih besedi ali vam vmešavati nenavadne besede. Samo če ni bilo nobenega domačega izraza, je segel po tujki. Njegov prevod bode služil tudi mladim slovenskim duhovnikom, ki so prezdodaj odleteli iz šol, da bodo mogli razleco pravilno čitati evangelije in jih pravilno razlagati, da se jim ne bo zgodilo, kakor se je zgodilo mlademu duhovniku v bližini Celja, ki je »Invenietis asinam alligatam et pullum cum ea« tolmačil takole: Bote našli eno oslico privezano in eno pišče pri njej.« — Pri sestavljanju pravopisa se nam Trubar po Kopitarjevem priznanju kaže doslednega misleca in prijatelja enostavnosti. Bohoriču pa, ki je slovniški že vse bolj naobrazen, znatno popravil Trubarjev pravopis, gre hvala, da je slovensčina takoj ob svojem prvem pojavu zadobila tisto slovniško pravilnost in doslednost, ki je drugi jeziki niti sčasoma niso dosegli. Pomembno je, da se slovensčina od Bohoričevih časov ni izpreme-

nila in da so jo trije možje, Trubar, Bohorič-Dalmatin, tekom 30 let slovniški uredili tako, da jezik v Dalmatinovi bibliji še dandanes ni zastarel. Nasprotno pa primerjaj Luthrovo nemščino ali Montaignejevo francosčino!

Prvo torej, kar je Trubar izdal, je bil katekizem, koj nato pa je med narod poslal abecedarij, bukvice, »iz katerih se mladi in preprosti Slovinci morejo lahko in hitro brati in pisati naučiti.« Seveda te dve knjigi nista bili namenjeni kmečkemu ljudstvu, ki je bilo vdano praznovanju in ni znalo čitati, marveč namenjeni so bili šele rastoči deci, ki naj bode drugačna, nego je stari rod: »Navajajte kmete, da bodo svojo dečo učili čitati,« piše rojakom Kranjcem, med katerimi, — misliti moramo zgolj na izobražene meščanske in plemiške stanovne — je vzbudilo dejstvo, da so izšle knjige, ki utegnejo provzročiti popolen prevrat v življenju naroda, velikansko radost. Trubar je žel nedeljeno priznanje in vse mu je pri-govorjalo, da naj nadaljuje in naj priredi še kaj drugih del. Toda že omenjene težkoče so Trubarja upehale tako, da je menil, da je storil že dosti in da je najboljša, če se za temi stvarmi več ne peha.

(Dalje prihodnj.)

mu bi bila Kulmerjeva vlada, ker je vseeno, ali madžarska »Misswirtschafft« traži na Hrvaškem v azijski ali hrvaški obliki. »Boj proti Madžarom je treba vztrajno nadaljevati. Da pa bo boj uspešen, treba je izdelati dober bojni načrt. Najprej je treba volice temeljito organizirati. Masa naroda mora biti politično prosvetljena in v vsem dobro organizirana. To organizacijo je treba raztegniti v prvi vrsti na gospodarsko vprašanje.

Bodočnost Bosne.

Dunaj, 28. avgusta. »Reichspost« poroča iz Sarajeva, da v političnih krogih zanesljivo pričakujejo, da se Bosna in Hercegovina spoji z Avstrijo še letos, in sicer 2. decembra. Nekatere velesile, ki so podpisale berolinsko pogodbo, so k temu že pritrdile, pri drugih pa se v ta namen uvedejo potrebni koraki v najkrajšem času. Pri sestanku med Aehrenthalom, Tiltonijem in Izvolškim se je poglavito razpravljalo o tem vprašanju.

Iz Črne gore.

Cetinje, 28. avgusta. Knez Nikola je govoril te dni pred zbranimi odlikami in zastopniki boljših črnogorskih krogov o raznih gospodarskih in političnih vprašanjih kneževine. Glede vesti, ki se raznašajo po inozemstvu, da se namerava odpovedati prestolu v prilog prestolonasledniku Danilu, je izjavil knez, da hoče obdržati žezlo v rokah, dokler bo živ. Upa, da mu bo vkljub starosti mogoče koristiti domovini. Navzoči so govor pozdravili z navdušenimi »živio«-klici.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Belgrad, 2. avgusta. Avstro-ogrski poslanik je danes uradno sporočil srbski vladi, da se trgovinska pogodba uveljavi s 1. septembrom.

Dunaj, 2. avgusta. »Wiener Zeitung« prinese dne 30. t. m. naredbo celokupnega ministrstva, da stopi trgovinska pogodba na podlagi pooblastilnega zakona začasno v veljavo.

Gospodarsko zблиževanje med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Petrograd, 2. avgusta. Avstro-ogrski poslaniški svetnik prine Fürstenberg je pogostil generalni komisariat mednarodne obrtne razstave in avstro-ogrsko zastopnike na tej razstavi. Pri tej priliki je imel princ Fürstenberg govor, v katerem je naglašal povzdigo trgovinskih razmer med Rusijo in Avstro-Ogrsko in gospodarskega zблиževanja obeh držav.

Ustavna Turčija.

Nemški cesar se dobriha Turkom. Berolin, 28. avgusta. Cesar Viljem je poslal za pogorelce v Stambul 10.000 mark ter izrekel obenem brzoglavno sultanu iskreno sožalje.

Uporni paša.

Carigrad, 28. avgusta. Ibrahim paša, ki je bil poslan s svojim polkom k otvoritvi medinske železnice, se je na vest o ustavi samovoljno vrnil domov ter grozovito gospodari in ustrahuje prebivalstvo, češ, da je v svojem okraju on vladar.

Kapitulacija vstašev in roparjev.

Hilmi paša je naznanil civilnim agentom, da so se do 17. t. m. v Macedoniji prostovoljno vdale sledeče čete: 73 bolgarskih čet z 810 vstaši, 14 grških čet s 496 vstaši, 8 srbskih čet s 108 člani, 2 vlaški čet s 7 člani in razen tega 1299 albanskih roparjev.

Štrajk železničarjev.

1500 uslužbencev anatolske železnice je sporočilo velikemu vezirju, da začno štrajkati, ako se jim do nedelje ne zvišajo plače ter se ne odstavi vrhovni razsodilni sodnik.

Bodoči veliki vezir.

Minister notranjih del Haki paša je dobil naslov paše, kar znači, da je določen za bodočega velikega vezirja.

Novi sultan v Maroku.

Soglasje med velesilami.

Pariz, 28. avgusta. Francoska in španska vlada sta se zedinili glede proklamacije Muleja Hafida za maroškega sultana. Vsi sklepi konference v Algeirasu glede zdrževanja miru in reda v Maroku morajo ostati v veljavi tudi pod novim sultanom. Prvi pogoj je, da ostane varnost Evropejcev v maroških pristaniščih nedotakljiva.

Ali velesile priznajo Muleja Hafida za sultana?

Berolin, 28. avgusta. Dosedaj ni došla še nobena vest, kako stališče zavzame Francija in Španija napram novim razmeram v Maroku. Ako pa se v francoskih listih trdi, da imate Francija in Španija tudi

glede priznanja novega sultana mandat od velesil, ki so podpisale pogodbo v Algeirasu, mora se to z vso odločnostjo zavrniti za neresnično in neutemeljeno. Ako signaturne velesile dosedaj niso priznale Muleja Hafida, zgodilo se je to le z ozirom na španske in francoske interese v Maroku, ker ostale velesile priznavajo, da imate Francija in Španija v Maroku svoje povsem posebne interese. Iz tega pa bi bilo popolnoma napačno sklepati, da imate Francija in Španija kak poseben mandat glede Muleja Hafida.

Abdul Azis se pripravlja na novo bitko?

Pariz, 28. avgusta. Iz Tangerja je došla vest, da je verni pristaša sultana Abdula Azisa, Mingi, prišel s svojo vojsko v Marakeš. Kmalu mu sledi Abdul Azis z novo zbrano armado. Toda takih vestem nihče ne verjame, ker so se vsa močnejša plemena odvrnila od dosedanjega sultana, ki je sploh prišel ob ves vpliv, odkar je njegov brat v vseh pristaniških mestih proglašen za sultana.

Proti proklamaciji novega sultana.

London, 28. avgusta. Poveljnik maroške artiljerije, Dris Šauj, je od morja blizu Arzile bombardiral več vasi, da bi prebivalce zadržal, da ne proklamirajo Muleja Hafida za sultana.

Francoska križarka v Tangerju.

Pariz, 28. avgusta. Na ukaz mornaričnega ministra je odplula iz Oranga v Tanger križarka »Chasseloup-Laubate«.

Mulej Hafid ujet?

Iz Tangerja je došla v Pariz vest, da so pristihi bratovi Bagdadi ujeti sultana Muleja Hafida, ko se je sprehajal pred mestnimi vrati v Fesu. Vest še ni uradno potrjena.

Vojna med Brazilijo in Argentino.

London, 28. avgusta. Brazilija se resno pripravlja na vojno z Argentino. Brazilski agentje potujejo po Evropi, najemajo častnike ter kupujejo konje in municijo. Braziljska zbornica je sprejela zakon o splošni mobilizaciji. Med agenti, ki potujejo po Evropi, je sam braziljski vojni minister.

VABILO

na

XIII. redno veliko skupščino

„Družbe sv. Cirila in Metoda“

v Ljubljani

v nedeljo, 13. septembra 1908

v Ptuj.

o o o

S P O R E D :

Zborovanje se prične ob 11. dopoldne v „Narodnem domu“.

1. Nagovor prvomestnika;
2. Tajnikovo poročilo;
3. Blagajnikovo poročilo;
4. Poročilo nadzorništvu;
5. Volitev članov v družbino vodstvo;
6. Volitev nadzorništvu (5 članov);
7. Volitev razsodništva (5 članov);
8. Slučajnosti.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“

v Ljubljani, dne 22. avgusta 1908.

Dostavek: 1. Po zborovanju bo skupni obed v restavraciji „Narodnega doma“. Kuvert 2 K 50 vin Udeležencem se je zglasti do 8. septembra z naslovom: „Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“ Narodni dom v Ptuj.

2. Dne 12. septembra odhod iz Trsta ponoči ob 11.30. — Dne 13. sept. odhod iz Ljubljane zjutraj ob 4.57. — Dne 13. sept. odhod iz Zidan. mostu zjutraj ob 6.41. — Dne 13. sept. odhod iz Ceja ob 7.15 zjutraj. — Prihod v Ptuj ob 7. uri 53 minut.

Dopisi.

Iz Postojne. Jubilejna slavnost, ki so jo priredili dosluženi vojaki v Postojni dne 22. in 23. t. m., se je izvršila nadvse sijajno in dostojno. Že v soboto popoldne so naznanjali topiči slavnostni dan in prihod poveljnika, visokorodnega gospoda Karla grofa Lanthierija. Ves trg se je okrasil z zastavami. Ob 8. uri je bila bakljada po sijajno razsvetljenem trgu v taborišče in je na čelu sprejela korakala in svirala vojaška godba. Bakljade se je udeležilo dosluženo vojaštvo v mnogobrojnem številu. Bivši topničarji so vozili celo baterijo, umetno imitirano. Posamezni poveljniki so jahali na konjih, vrhovni poveljnik grof Lanthieri pa se je v paradni uniformi huzarskega ritnojeztra vozil v kočiji, obdani od lampijone nosečih doslužencev. V taborišču, kjer so bili postavljeni vojaški šotori in katero so razsvetljevale električne obločnice, razvila se je že ta večer neprisiljena zabava; kajti

gostilne »Radecki«, »Pri Kuhnovecu«, »Filipovič«, »Jelačić« in »Bosna« ter posebna kuhinja, so skrbele za dobro postrežbo, vojaška godba pa je igrala par komadov. Tudi gugalnica je že ta večer poslovala. — V nedeljo ob 5. uri zjutraj je bila budnica z vojaško godbo; naznanila se je s 25 strelji. — Od 7. ure naprej so se formirale razne čete na koncu trga za slavnostni spreved. Udeležba je bila ogromna, zato se je spreved začel pomikati šele ob polu 9. uri. Na čelu je svirala zopet vojaška godba, za njo se je vozil vrhovni poveljnik, potem pa jubilejni voz s cesarskim kipom in »Avstrijo«, koja je predstavljala gđ. Matilda Jager. Splošna sodbja je bila, da si dražestnejše predstaviteljice nismo mogli izbrati. Voz je bil elegantno okrašen z zelenjem, zastavami in grbi slovenskih dežel. Na njem sta se vozila tudi dva stara bojevnika v uniformah svojih krdel, in sicer grenadir Doles iz Postojne in Radeckijev pešec Grahor iz Bitinja pod Premom, ki je služil še cesarja Ferdinanda. V voz je bilo vpreženih troje parov konj, ki so jih vodili jahali v viteških oblekah. Tudi voditelj spreveda in njegov pobočnik sta bila v krasnih viteških oblekah. Za slavnostnim vozom pa je korakala v četverstopih cela armada pešcev, do malega vsi odlični z raznimi kolajnami in križci. Videli si med njimi mnogo starih bojevnikov, tudi takih iz Ferdinandovih časov. Potem je prišla baterija topničarjev; topove je vozilo po troje parov konj. Spreved sta zaključila dva sanitetna vozova z invalidi. Bil je res veličasten spreved. Po maši je bila defilacija pred okrajnim glavarstvom. Kako ponosno so korakali pešci in kako imenitno je tudi artilerija storila svojo dolžnost! Bilo je krasno! Popoldansko veselico nam je sicer kazil dež, toda vkljub temu je bilo na slavnostnem prostoru kaj živahnega življenja. Saj smo že poprej naznanili, da se slavnost vrši po vojaško ob vsakem vremenu! Zato je bila tudi popoldanska udeležba velikanjska. — Ko je nazdravil vrhovni poveljnik cesarju, zaorili so »Živio!«-klici, pokali so topiči, godba pa je zasvirala cesarsko himno. — Pri plesu je sodelovala poleg vojaške tudi domača godba; plesalo se je do polnoči. — Da se je vsa slavnost tako sijajno izvršila, se je zahvaliti raznim dobrotnikom in podpirateljem, v prvi vrsti vrhovnemu poveljniku, visokorodnemu gospodu grofu Lanthieriju, potem g. Franu Jurei, veleposestniku v Postojni, slavnemu c. in kr. 3. kornemu poveljstvu v Gradcu, tistim časopisom, ki so nas radevolje podpirali, pa tudi doslužnim vojakom in stariim bojevnikom, ki so v tako ogromnem številu prihiteli iz cele Notranjske. Slava jim!

Iz Črnomlja. Dne 23. avgusta so priredili naša vrla narodna črnomljska dekleta veselico z godbo, srečolovom in šaljivo pošto. Kakor mravlje, tako pridno so nabirale dobrote, vezale šopke in prirejale vse potrebno. Ob dveh popoldne smo se podali iz mesta, kjer so plapolale s hiš mnogobrojne slovenske trobojnice, na griček, kjer so nežne roke z zastavami in girlandami okrasile že sam na sebi prijazen prostor. Da se da slavnosti večji sijaj, je posetil veselico tudi vrli in čili Belokranjski »Sokol« iz Metlike, s starostjo g. Dako Makarjem na čelu. Prikorail je točno ob treh, kjer so ga sprejeli z lepimi, v srce segajočimi besedami v imenu črnomljskih deklet gđ. Netka Jeršnovičeva, v imenu čitalnice g. Blažon in kot predsednik moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda ter kot načelnik narodno-naprednega kluba občinskega odbora g. dr. Malerič. Med sviranjem godbe in med temi pozdravi so pripela narodna dekleta Sokolu lepe šopke na slovenske prsi, nakar je korakal ves spreved z godbo, gospodičami in Sokolom na čelu skozi mesto in potem nazaj na Griček. Nato je nastopil Sokol v jako dovršeno izvedenih prostih vajah. Naravnost neverjetno pa je, kar je pokazal ta razmeroma še mladi Sokol v telovadbi na drogu in bradlji. Tako lepe in — kar moramo posebno poudarjati — tako elegantne telovadbe niti oddalec nismo pričakovali. Krepeke telovadbe je boderilo glasno ploskanje po vsaki točki. Celo Sokolu neprijazni ljudje so rekli, da kaj takega še niso videli. Po telovadbi pa so smukala med ljudstvom brhka in ljubka dekleta in so ponujala na prodaj številke za srečolov, razglednice, narodni kolek in za lepke za šaljivo pošto. Tako ljubeznim prodajalkam nisi mogel ničesar odreči, tudi če si imel že celo zalogo nakupljenega narodnega blaga. Zato so pa tudi do pičice vse prodale, kar kaže tudi gmotni uspeh. Skupilo se je 258 K 61 vin. in bo ostalo čiste-ga dobička okoli 170 K, ki ga bodo oddale neustrašene boriteljice kot sad svojega prvega javnega nastopa za narodnost, naši k srcu priirasli družbi sv. Cirila in Metoda. Po razdelitvi dobitkov, ki so bili zelo lepi,

nas je tiral neusmiljeni dež v gostilne, kjer smo se navduševali še pozno v noč za našo sveto slovensko stvar. Marsikaka krasna beseda se je izrekla, marsikdo je bil ganjen, videč kako složno in s kako lepim uspehom se je delalo za naša mili, žalibog tudi od nekaterih domačinov teptani materni jezik. Prav bratsko smo se poslovlili od dičnega Sokola s trdnim namenom, da v kratkem priredimo kaj sličnega. Da je slavnost moralno in gmotno tako krasno uspeša, zahvaliti se je v prvi vrsti marljivim prirediteljem in njihov premišljenemu in razumnemu vodstvu, potem pa metliškemu Sokolu in darovateljem krasnih dobitkov. Zveste in vdane hčerke in sinove imaš — ti krasna naša domovina. »Sava«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. avgusta.

— Poljedeljski minister obvestil je dne 27. t. m. župana Hribarja brzoglavno, da se je deželni vladni kranjski nakazala nadaljnja svota za olajšavo nasledkov vsled nedostajanja krme.

— Bodoče zasedanje deželnega zbora kranjskega. Pod tem naslovom je priobčil kamniški »Naš List« nedavno tega to-le notico:

»Iz učiteljskih krogov se nam piše: Prav dobro ste označili škandalozno mrtvilo, ki je zavladalo v slovenski javnosti glede delovanja dež. zbora in odbora. Zdaj imamo deželni zbor, a zopet ničesar ne dela! Zdaj imamo deželne poslance, toda o naših deželnih poslancih ni čuti ničesar. Dokler se je šlo za volitve, so bili vsi zelo živi. Zdaj pa vsi počivajo. Poslanci S. L. S. prirejajo teden za tednom shode, seje in predavanja. Odposlanci S. L. S. se vozijo po vseh kotih slovenskih dežel ter organizujejo, ustanavljajo in poživljajo. Iz naših vrst ni slišati nič takega. Kvečjemu beremo o brezkončni vrsti veselice z deficitom. O, kaj pa! Naprednjaki se le veselo in radostno, ko imajo baš zdaj toliko vzroka za veseljačenje. O kakem delovanju in organizovanju, reformovanju in moralnem infiltriranju v naših vrstah ni čuti ničesar. I, seveda, ko smo toli izborni organizovani in smo tako močni, da se samega hudiča ne bojimo. Celo o ljubljanskih predmetnih političnih društvih že nekaj mesecev nismo ničesar brali. Pač, zadnjič je bila pri Plankarju — veselica! Pa dobro. — Omenili pa niste, da se naši gg. poslanci niso dovolj zmerili za nas, uboge učitelje, ko se je šlo za novo volilno reformo. Na regulacijo svojih beraških učiteljskih »plačic« čakamo že desetletja »med dvomi in zmotami.« »im Hangen und Bängen, in schwebender Pein.« Obljubljaj jo je že ta in oni, a dal nam je ni še nihče. Trdno smo torej pričakovali, da se pred sejo vseh treh deželnozborskih klubov spravi v stran naprej vse največje ovire sporazuma in dogovor vsaj najnujnejše kulturne in socialne zahteve. Med nami, naprednjaki je bilo dogovorjeno, da se še pred začetkom mirovnih konferenc doženejo a) regulacija učiteljskih plač, b) zaostale podpore deželnemu slovenskemu gledališču in posojila Ljubljane za nove šole in tržnico. Konstatujem, da naši narodno-napredni poslanci teh treh predpogojev za vstop k reformskim pogajanjem niso izpolnili ter da, žal niso dognali ničesar. Ali so na vse to pozabili ali pa nikakor niso mogli ničesar doseči, tega ne vem. Tudi glavni organ naše stranke molči kot grob. Rečem le, da bi dični naši poslanci, ljubeznivi dr. Tavčar, bistri dr. Triller in energični notar Plantan vse tri točke vsaj v principu doseči mogli, ker so baš takrat imeli priliko in moč, staviti ultimatum kot »conditio sine qua non.« Ultimata pa žalibog niso stavili, in zato so šla pogajanja po znani groznici barona Becka gladko kakor po maslu. Tako pa smo danes tam, kjer smo bili; godi se nam, kakor bi bili brez svojih poslancev. Najbednejši pa smo pri tem učitelji in učiteljice, ki živimo že toliko časa od golih obljub in — klofut. Summa summarum: škoda je za nas največja, da danes župan Hribar ni več deželni poslanec in da tudi naš neizprosn posl. E. Gangl ni bil voljen v odsek za volilno reformo. To je danes sveto prepričanje moje in vseh narodno - naprednih učiteljev kranjskih. Dixi! Ako imate pogum, ponatisnite te moje vrste v »Našem listu«, zagovorniku učiteljstva.«

Da bi na ta napad odgovarjali na dolgo in široko, nam ne pride na misel. Kritikovati, sedeti na visokem stolu in obsojati, je lahko, ako bi bil pa kritik, če bi bil na mestu napadencev, v položaju, uspešneje delovati in doseči večjih uspehov, to pa je drugo vprašanje. Kritik pred vsem ni zadovoljen z veselicami, ki jih prirejajo razna društva. Tudi mi nismo prijatelji premnogih veselice, mislimo pa, da ima semtertja tudi

kaka pametno urejena veselica, ki mudi občinstvu »utile cum dulci«, svoje dobre strani, svojo organizatorno moč. Kar se tiče napada na narodno - napredno deželnozborsko delegacijo, pripomnimo samo to-le: Gotovi krogi so svoje dni napadali napredne poslance v deželnem zboru radi takozvane zveze narodno - napredne stranke z veleposestniki ter si obetali največjih uspehov od tega, ako to »zvezo« razbijejo. Sedaj pa, ko te »zveze« več ni in ko so dosegli, da imamo v deželnem zboru in odboru slovensko - klerikalno večino, pa jim zopet ni prav in zahtevajo zopet od napredne deželnozborske delegacije stvari, ki so v danih razmerah, govorimo odkrito, nemogoče. In to je smotrena, trezna politika! Sicer pa se samo čudimo, da se takšni napadi na narodno - napredno delegacijo priobčujejo v listu, ki je notorično glasilo narodno - napredne stranke in ljubljanskega magistrata!

— Dr. Lampe in učiteljstvo. Iz učiteljskih krogov se nam piše: Na sinodi je doktor sv. pisma Lampe razlagal zbranim župnikom in bojaželnim kaplanom, da od sedaj naprej ne dobi drug učitelj službe na Kranjskem, kakor »Slomškarji«. To je v resnici najbolj radikalno sredstvo, da se polagama zatre »strupena zalega« liberalnih učiteljev. Vsako leto bodo »vzgojili« na učiteljskem par kruhoborcev, a vsa druga učiteljska mesta bodo popolnili z učiteljicami, ki jih bo vedno bolj preostajalo, da ne bodo mogle dobiti službe. Take učiteljice bode, če treba, tudi dvakrat članarino plačale pri Slomškovi zvezi, samo da bodo dobile službo. Kaj pa je Slomškova zveza, da se jo značajni in delavni učitelji tako ogibajo. Nje načelnik je zloglasni Jaklič. On je za nagrado, da je javno sramotil in zaničeval svoj stan, dobil dobro plačilo. Na javnih shodih je klical zbranim bacom: »Mi kmetje bomo že pokazali učiteljem.« To je torej vzor-učitelj klerikalcem. Okrog njega pa se zbira jo po veliki večini poleg brezznačajnejšev taki učitelji, ki so popolnoma nezmožni in se boje svojih nadzornikov ali pa ljudje, katerim se ne ljubi delati, ali pa taki, ki imajo »znatne« slabosti nad seboj in se le s tem rešijo, da jih »gospod« ne naznanijo višji šolski oblasti. To je v resnici lepa družba, ki zasluži, da se jih spravi na boljša učiteljska mesta. Torej vidite, gospod urednik, da ni prav nikaka težava biti »Slomškar«. Saj ni, da bi moral človek biti značajan, veliko bolj nese, če je »praktičen«. Poglejmo n. pr. najnovejšega »Slomškarja«, začasnega voditelja Jegliča. Ko je služboval v hribih na Dolenjskem in bi bil rad prišel v Rakek, je šel v Ljubljano k eksercicijam, ki jih je priredil škof za učitelje. Tu je bil voditelj klerikalnih učiteljev. Pobiral je med kolegi podpise za vdanostno izjavo škofu, ker jim je priredil duhovne vaje. Takoj nato je bil imenovan za nadučitelja na Rakek. Toda glej smolo. Komaj je prišel na Rakek, je že videl, da Rakek ni kraj za klerikalnega učitelja. Takoj je poslal v vaš list poslano, da on nikdar ni bil klerikalec in tudi s klerikalci noče imeti nič opraviti. Kako vlogo pa igra v Ljubljani in kako je sploh v Ljubljano prišel, je pa tako po večini znano. Ali ne zasluži v resnici tak značaj, da se imenuje za nadučitelja v Ljubljani. Jaz ne razumem, da učitelji po veliki večini ne znajo biti praktični. Kaj pa imajo liberalni učitelji dobrega? Oni morajo paziti, da vestno in natanko izpolnjujejo svoje dolžnosti. Za plačilo jih pa zapeljani backi še zaničujejo in »gospodje« na višjih mestih denuncirajo. Spisati so morali tudi učne knjige po novih metodah, izdajati morajo pedagoško znanstveni list, zabavni list za mladino itd. Vidite torej gospod urednik, koliko truda, stroškov in samozatajevanja je treba, če človek noče zatajiti svoj značaj. Začeli so se v resnici žalostni časi za učitelje na Kranjskem, a to nas prav nič ne straši. Prestali smo že enak pritisk od nemškutarjev, in brez dvoma odbijemo s svojo značajnostjo tudi najnovejši ostudni naskok klerikalcev. Zapomnili si pa bomo dobro one, ki so pripravljene za skledo leče prodati svoj stan in svoje značajne kolege. Časi se spreminjajo, a značaji ostanejo. Lampek in Šusteršič bosta prešla, a značajni učitelji ne bodo prešli! Amen.

— Vprašanje o slovenski šoli v Trstu in še kaj drugega. Takoj ob zaključku minolega šolskega leta se je bilo začelo govoriti v Trstu o tem prevažnem vprašanju. Kako bo, kaj bo vendar s šolo za naše otroke? Nam jo bo vlada dala, ali ne? In tedaj se je govorilo tudi o veliki demonstraciji: vsi tržaški Slovenci naj bi bili šli z vsemi za šolo godnimi otroci na ulico, pred c. kr. namestništvo, tirjati šole za svoje otroke. Nekdo je bil celo vrgel predlog, da uprizorimo

(Dalje v prilogi.)

šolski štrajk: da sploh ne vpišemo in ne pošljemo svojih otrok v nikako šolo, dokler nam vlada ne da slovenske. Ta predlog je bil še najboljši in bi bil gotovo še največ dosegel. Vendar je pa zmagala znana tržaška »hofratovska« politika in sklenilo se je prirediti rečeno demonstracijo. No, ko so bili vsi tržaški Slovenci najbolj navdušeni za ta nastop, ki bi bil vladi gotovo imponiral, (spravilo bi se bilo na ulico gotovo 7000—8000 otrok), se je raznesla vest, da je slovenska šola v Trstu zagotovljena! In demonstracija je šla rakom živjati. Ljudje so dan na dan pričakovali, kdaj da se jih pozove na shod, ki naj bi se končal z napovedano demonstracijo. Sedaj se bližamo koncu počitnic in slovenski starši v Trstu še nič ne vedo, kako je s tem perečim vprašanjem: »Imamoli šolo ali ne?« Na to vprašanje bo treba dati vendar enkrat odgovor, ljudstvu bo treba povedati, kako stoji stvar. In takrat bodo tržaški Slovenci odločilnim krogom lahko rekli: Zakaj nam pa tega niste prej povedali? Zakaj ste nam zabranili poslušati se drugih, bolj energičnih sredstev. Zakaj nas niste pustili na ulico? Morda zato, ker je minister Marchet prosil: »Za božjo voljo, le demonstracij ne,« in nato obljubil, da bo ugodil naši zahtevi, a je slednjim izpolnil svojo obljubo s tem, da je dal... Ne, nečemo mi tega povedati, a pričakujemo, da poveste vendar enkrat vi. Sicer bi pa na svetovali, naj se v Trstu vendar enkrat opusti tista »hofratovska« politika. Z njo ne pridemo nikamor, oziroma pridemo le tja, kamor hoče vlada. Tako je bilo tudi ob slavnosti »Narodne delavske organizacije« dne 9. avgusta. Italijani so ves teden pred slavnostjo grozili in vpili proti sprevedu Slovencev po mestu. In vlada se je dala prestrašiti ter dovolila Slovencev spreved po mestu le pod gotovimi pogoji: smeli so skozi mesto, a to le ob morju, in godba ni smela svirati, dokler niso prišli v ulico Giorgio Galatti, ko jim je manjkalo le še kakih 300 korakov do »Narodnega doma«. A teden zatem so smeli tržaški iredentovci s svojim rdečim repom po mestu, na Veliki trg, godba jim je smela svirati, a rdeči rep je smel po mestu celo z zastavo! Sicer pa že zmaguje mlajša struja, — ki ne odobruje vednih poklonov in ki hoče zavreči vse predsodke ter začeti z energičnim delom brez obzirov na kogarkoli — in tako se je zgodilo, da je ob prihodu Milanezov prišlo na kolodvor na tisoče slovenskega ljudstva, ne da demonstrira proti tujcem, ampak da jim dokaže, da Trst ni — kakor so jim ga hoteli prikazati — izključno italijanski. »Kulture narod«? Da, tržaški Slovenci so s tem nastopom dokazali tudi, da so bolj kulturni narod nego njih so-deželani italijanske narodnosti, kajti oni so — kakor kulturni narod, ki ve kaj je gostoljubnost — spoštovali tujce Milaneze, dali so jim celo prenočišča, ter so demonstrirali le proti onim — iredentovcem in socialnim demokratom — ki so jih (Slovenci) hoteli skriti došlim tujcem, da bi bili ti potan res uverjeni, da je Trst popolnoma italijansko mesto. In s tem nastopom so tudi dosegli, da so tujci Milanezi največ videli in slišali ravno njih, ki se jih je hotelo skriti. Če bi pa bili tržaški Slovenci ubogali pomirjevalne glasove, bi se bilo zopet pisalo o njih, da so »vece in volje«, s katerimi se sme delati, kar se hoče, ali pa — da jih sploh ni!

— O delavski stavki v Medvoda. Iz Medvoda se nam piše: Človek bi že se kaj poročal o tukajšnji delavski stavki, ko bi imel kaj veselega. Danes, 29. t. m. je preteklo že šest tednov, odkar počivajo delavstvo in stroji v tvornicah, Sava in Sora pa drvita skupaj neskaljeni proti taceenskemu brodu, kjer prepljuje brodnik duše in telesa čez Savo. Kadar mu pa kdo v Savo pade in utone, izroči dušo menda svojemu starogrškemu tovarišu Karonu, ki prepljuje čez starogrško Savo podzemeljsko — Stikso samo duše. Tvorniško nadzorstvo menda povabi delavstvo, naj pride na dan 1. septembra na delo, a ne da bi se mu pri tem kaj plače priboljšale. Če delavstva ne bo, potem se bo počakalo še nekaj dni. Ako bo pa še po teh dneh stavkalo, se zapre tvornica zopet za en ali več mesecev ter prične pozneje delati samo v brusilnicah, izdelovanje papirja se pa opusti, ker ima delniška družba po drugih svojih tvornicah dovolj velikih strojev za izdelovanje papirja. Obilo delavcev, ki niso bili navezani na Medvode in Gorice, je šlo drugim dela iskat, večina pa čaka, hodi s tesnim sremom okoli in pohaja malo shode, ki jih sklicujejo njih tolažitelji. Vsi so ene misli, a jo skrivajo, govore pogumne besede, a se jim pozna, da z govorom le svoje misli skrivajo, kakor bi jih bil tega naučil nekdanji francoski škof, poznejši minister Talleyrand. Vdakar ali trikrat je bilo prišlo obilo delavstva iz Vevč semkaj na shod in tolažit drug drugega v težavah.

Beda med delavstvom se bo začela — nekaj delavcev mora izprazniti tvor, niška stanovanja, kjer so doslej imeli še brezplačno stanovanje in drva. Bivši direktor Kisling, ki se je šel v začetku stavke v Gradec zdraviti, je ondi že čez 14 dni umrl. Med delavstvom in drugimi ljudmi, zlasti v Preski gre zdaj glas, da direktor Kisling »nazaj hodi«. Ponoči ga vidijo, kako se potiče na strehi gorčičanske tvornice in ondodni orožniki ga doli pode. Obleden je v belo halo. Ko tako po strehi lazi, zdi se: »Jaz sem kriv štrajka, ker sem krivično z delavej ravnal, centrala (t. j. generalni svet delniške družbe na Dunaju) naj jim plačo zboljše!« Ko bi bilo naše delavstvo malo bolje poučeno, bi morda vedelo, da mrtev človek res nazaj hodi in pride, ker se po večini in neizpremenljivih zakonih izpreminja, preosnavlja v novo življenje in da potemtakem nastajajo iz vsakovrstnih mrtevcev — novorojenci. Kaj se ve, čem pr. kateri izmed naših delavcev ni že sodeloval kdaj kaj zrak, ki ga je izdihaval pred 400 leti Primož Trubar mož, ki je prvi v našem jeziku knjige pisal ali pozneje škof Hren, Napoleon I., ki je oživil Ilirijo. Lahko je v našem telesu kaj ogljika, ki je tical že v prvem slovenskem kralju Samu? Kakor se pa kaže, bo napočila pri nas doba in drugod, ko se bomo zopet navadili vraž in praznoverja. Glej moderno praznoverje in sleparstvo v špiritizmu!

— Fiat justitia, pereat mundus! Včeraj se je končala, kakor poročamo na drugem mestu, afera Stanger-Stritar, a končala se je tako, kakor ni nihče pričakoval, najmanj pa praviški krogi. Trpke besede nam silijo v pero, a za danes si prihranimo kritiko le čudne razsodbe, sprejemo pa o sodnem pravoreku v tej aferi prihodnji teden. Za danes konstatujemo to-le: Ne davno tega se je pred sodiščem razpravljalo o tem-le slučaju: Dva kmetjska fanta sta se sporekla v gostilni. Kasneje sta se srečala na cesti. Fant A je prijel tovariša B za jopič in mu rekel, da bo mu dal zausnec; pri tem je zamahnil z roko. Fant B se je hotel zausneci umakniti in je pri tem tako nesrečno stopil, da si je zlomil nogo. Njegov tovariš A je bil nato tožen radi hudodelstva težke telesne poškodbe. In sodišče ga je tudi obsodilo radi tega hudodelstva. In v slučaju Stanger? Stanger seveda ni imel »sovražnega namena« proti Stritarju, da si ga je tepel in suval ter ga metal ob tla! Da, da, Stanger plača za to, da je iz mladega zdravega človeka napravil pohabljenca, — 300 kron! Pa naj še kdo reče, da ni dragoceno zdravje in življenje uboge slovenske pare!

— Kočevska posojilnica — Heil! Iz Kočevja nam pišejo: Kaj res ni med kočevskimi Nemei niti enega človeka, ki bi čuval čast Kočevja ter preprečil junaka dela raznih barab, katere v temnih nočeh pozablja, da je posojilniška tabla last posojilnice. Eno posojilniško tablo so ukradli, drugo so hoteli ukrasti in ker to ni šlo, so jo namazali z neko rdečo tvarino, kar je nemške purane pomirilo: tabla je bila črna, črke zlate, — ko so pridejali tisto rdečo tvarino, videli so frankfurtske — in nemška čast Kočevja je bila rešena. Pretekli dni je pa nekaj porednež v Kočevju povedal, da pride v preteklo nedeljo 30 Sokolov v Kočevje; to je bil strah, kočevski purani se bojijo rdečih sokolskih srajc. Spet je morala trpeti posojilniška tabla. Ponoči nemški junaki recte barabe prilepili so na posojilniško tablo v velikih črkah »Heil!« — ker se še vidi od prvotnega napisu prva vrsta, ima danes posojilniška tabla sledeči napis: Kočevska posojilnica. Heil! Kočevski posojilnici svetujemo, da si omisli večji nov napis a. s. v višini, katere zlozne roke ne dosežejo — spodaj pa naj ostane napis, kakor so ga Kočevarji sami popravili t. j.: Kočevska posojilnica — Heil! Ta popravljeni napis je važen dokument za nemško kulturo v Kočevju in bo kočevskim Nemcem več škodil, kakor če bi prišlo prihodnjo nedeljo n. pr. 420 Sokolov v Kočevje.

— Iz šolske službe družbe sv. Cirila in Metoda. Deželni šolski svet je potrdil, da se namesti za vodjo otroškega vrta Ciril - Metodove družbe v Trzinu ondodni nadučitelj g. Ferdinand Kaliger. Za otroško vrtnarico je imenovana izprašana otroška vrtnarica gđ. Nežika Staral.

— Odlikovanje. Davčni upravitelj g. Frane Gregorič v Ljubljani je dobil ob priliki stalnega upokoženja naslov višjega davčnega upravitelja.

Razstava »Otrok«. Splošno slovensko žensko društvo, ki priredi razstavo »otrok«, je kupilo 50 punčk ter naprosilo narodne dame in gospodične, da so te punčke oblekle. Dame so se strogo držale tudi v podrobnostih narodnih nož, da bodo torej te punčke tvorile posebno znamenitost

te razstave. Pred vsako punčko bo postavljen nabiralnik »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Za najlepše punčke so razpisana tri častna darila. Prisodijo se tistim punčkam, katerih nabiralniki bodo izkazovali največ darov za »Družbo sv. Cirila in Metoda«.

Javno telovadba v Ljubljani. V nedeljo, dne 6. septembra, priredi telovadno društvo »Sokol I.« javno telovadbo z ljudsko veselico. Mlado, komaj eno leto staro društvo stopa pred slovensko javnost, da pokaže uspehe svojih žuljavih rok in poda račun o svojem dosedanjem delu. Slavno ljubljansko občinstvo pozivamo, da pohiti v nedeljo ob 4. popoldne na veselični prostor poleg I. mestne deške ljudske šole na Ledini in pokaže s tem svoje simpatije in svoje zanimanje za sokolsko delo. Ob polu 5. uri popoldne nastopi ob zvokih društvene godbe članstvo s prostimi vajami. Nato se vrši telovadba na orodju v 4 vrstah. Orodno telovadbo zaključijo nastop vaditeljskega zbora in vaditeljskega naraščaja, ki nastopita v dveh vrstah. Slednjič vprizore vsi telovadci veliko skupino na več orodjih. — Telovadbi sledi veselica, ki bo nudila vsakemu veliko zabavo. Društveni pevski zbor zapoje nekaj veselih in šaljivih pesmic. Vrle slovenske gospe in gospodične pa bodo v okusno okrašenih paviljonih skrbale za točno postrežbo gostov. V veliki dvorani poleg veselice prostora se vrši ples pri posebnih godbi. Skratka, pripravljani odbor bo skrbel v vsakem oziru, da zadovolji vsem zahtevam občinstva. V upanju, da se sl. občinstvo odzove našemu vabilu v največjem številu, vam ključimo: na svidenje na veselici! Na zdar!

Družbi sv. Cirila in Metoda v korist prodaja na debelo in drobno čistilo (krema) za čevlje in usnje g. J. Keber, trgovec v Ljubljani na Starem trgu. Ljubljanski trgovci, ki prodajajo omenjeno Kebrovo čistilo, je že 24. imena firm, ki so zadnje dni to čistilo naročile, so: Ant. Krisper, I. Perdan, I. Kordik, B. Sevar, Simončič na Rimski cesti, A. Gerjol, M. Grabnar, E. Erbežnik, A. Jerančič, Mar. Podvornik, I. Kanc. Ker je cena tega čistila primerna, kakovost izvrstna, družbi sv. Cirila in Metoda pa donasa dohodkov, se nadejamo, da se založe s tem blagom prav kmalu vsi narodni trgovci, zavedni Slovenci pa naj kupuje in rabijo le Kebrovo čistilo za čevlje.

Politično in izobraževalno društvo za Dvorski okraj v Ljubljani naznanja članom, da je društvena knjižnica odprta vsak torek in petek od 7. do 8. in v četrtek od 6. do 7. zvečer. Ob četrtkih posluje ob tej uri tudi tajništvo, ki daje pojasnila v društvenih zadevah. Odbor je v zadnji seji tudi sklenil, da se prirede zasedaj vsak prvi torek v mesecu poučnozabavni sestanki, katerih se lahko vsak član udeleži. Prvi sestanek se vrši prihodnji torek 1. septembra ob 8. zvečer v društveni sobi Pred igriščem št. 3. Vabijo se vsi društveniki in pridejo na razgovor zlasti gospodarske potrebe v okraju.

Veliki žabji lov in velika žabja pojedina se vrši, kakor že znano, jutri, t. j. dne 30. avgusta, v vseh prostorih g. A. Steinerja na Opekarski cesti št. 25. Nihče naj ne zamudi priti na to veselico, ki bo ena največjih v Trnovem. Za najraznovrstnejšo zabavo in razvedritev je preiskrbljeno z nenavadnimi sredstvi, tako da bo v ponedeljek lahko vsakemu žal, ki ne pride jutri k Steinerju. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Če pojde dež, se bo v notranjih prostorih Steinerjevih razvila najneprisiljenejša zabava. Zatorej jutri k Steinerju, kdor hoče biti za majhen denar dobre volje! Če bo pokal od smeha in veselja, bo imel medicince dr. Vsevedež pripravljene take medicine, da ne bo počil. Eksplozija je je namreč zelo nevarna prikazen, ki se mora preprečiti tudi na žabjem lovu in žabji pojedini jutri pri Steinerju. V ponedeljek bomo pa povedali, kako je bilo, tisti, katerih ne bo, se bodo pa kecali, da bodo kar zeleni.

Gospodje pevci ljubljanskih pevskih društev se vlijudno opozarjajo, daje danes ob pol 9. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« prva skušnjava za Trubarjevo akademijo, ki jo priredi »Slovenska Matica« dne 8. septembra v »Mestnem domu«.

Tiskovine za stareštno zavarovanje. K notici »Javen škandal«, ki je bila pred par dnevi v »Sl. N.«, smo od mestnega magistrata naprošeni, da je magistrat zdaj dobil dovolj slovenskih tiskovin na razpolago in jih je onim, ki so se že preje zanje oglašili, tudi na dom poslal. Kdor še ni zahteval tiskovin, pa je zavarovanju podvržen, jih zdaj lahko dobi na magistratu v »posvetovalnici« v I. nadstropju.

Denarne premije. Iz premoženja bivšega vrtnarskega društva so dobili za letos denarne premije po 72 K nadučitelji gg. Ivan Žirov-

nik v Št. Vidu nad Ljubljano, Ivan Kocijančič v Bušči vasi in Martin Humek v Boh. Bistrici.

Državna subvencija. Mlekarska zadruga v Komendi je dobila 8000 K državne podpore.

Ureditelj zapiranja v železninskih trgovinah. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se prične s 15. septembrom vse ljubljanske železniske trgovine ob 7. zvečer zapirati ter prosimo, da občinstvo to vpošteva.

Telovadnega društva »Sokol« v Šiški vrtna veselica, ki se vrši jutri na Koslerjevem vrtu in katere čisti prebitek je določen stavbnemu skladu »Sokolskega doma« v Šiški, ima poleg telovadbe na sporedu tudi ples in druge kratkočasne zabave. Začetek veselice ob 3. popoldne; nastop k telovadbi točno ob pol 5. — Društveni odbor opozarja nadalje cenjeno občinstvo, da se bo točilo pivo po 20 oziroma 16 vinarjev.

Umrl je po dolgi bolezni v Šiški upokojeni postajenačelnik 72letni Ivan Rojko.

Premogova žila se je baje našla na kranjsko hrvaški meji v kočevskem okraju. Poroča se nam o stvari sledeče: Pred nedolгим časom izsledila sta dva posestnika vasi Kuželj in Kušelje, občine Kostel v svojih ondi ležečih gozdih neko premogovo žilo, ter dala izkopane kose strokovnjakom preiskati. Izvedenci so se izrekli, da se gre tu za svitel premog II vrste (Glanzkohle mittlerer Qualität), torej boljše vrste od rjavega. Na to sta imenovana prosila oblastvenega dovoljenja za daljno kopanje in raziskavanje ter to dovoljenje tudi dobila. Pretekli torek 25. t. m., je eden posestnikov dal v svojem gozdu kopati rov s strani, 6 m globoko z vrha doli. Pri tem se je našla plast, koje posamezni kosi so temni, črni in svetli, podobni popolnoma trboveljskemu premogu. Par sosedov je tema dvema posestnikoma ponudilo prispevati z deleži po 1000 kron k stroškom za daljno raziskavanje. Uspehi ne morejo izostati. Ali če ne bosta lastnika tega terena več zmogla režijskih stroškov, bosta prisiljena s kopanjem prenehati. Potem, se pa lahko pripeti, da pride stvar v — tuje roke!

Iz krogov uradnikov c. k. užitnine. Uradnik c. k. užitnine v Bohinjski Bistri gosp. Florijan Kožuh je imenovan za revidenta istotam.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ribnici ima dne 31. avgusta ob 5. popoldne v čitalniških prostorih svoj občni zbor. Dnevni red: Otvoritev zborovanja, poročilo blagajničarke in tajnice, volitev novega odbora in končno volitev delegatov in glavnemu zborovanju skupščine, ki bo v Ptuj 16. septembra. Vabljeni so vse čestite dame k udeležbi.

Predložki kaplan Krašovec — zavarovalni agent. Pred nekoliko dnevi sta šla skupaj po cesti od Črnikalec proti Rižani predložki kaplan Krašovec, koji je visok kakih 6 ped, in neki Črnikalec. Prideta do hiše, na koji je bila tablica zavarovalnice »Croatia«. Kaplan tleskne z rokama in pravi: »Kakšni ljudje pa so tukaj, da se pri taki banki zavarujejo?« Črnikalec pa pravi: »Saj, g. kaplan, ta banka je vendar dobra.« Ideta dalje in na neki drugi hiši je bila tablica »Slavije«, to videvši se je kaplan stresel in dejal: »Pa še celo pri »Slaviji«, ki pač brezverska in liberalna, so tukaj zavarovani?« Črnikalec: »Pa menda ja niste kak zavarovalni agent, Vi g. kaplan?« Kaplan: »Zavarovalni agent nisem, ali vendar ljudem treba priporočati, da se vsi zavarujejo pri »Ljubljanski vzajemni zavarovalnici«, ki je edina dobra in kulantna banka in sraven tega popolnoma na katoliški podlagi.« Črnikalec: »Sedaj vidim, da ste v prvi vrsti zavarovalni agent in komaj za tem duhoven!« Nato sta se ločila. Jeli potreba komentarja?

Kočevska nesramnost in ona kneza Auerspergovih uslužbencev presega v resnici vse meje. O tem se nam piše iz Kočevja: Da bode javnost izvedela, kakšni so ti ljudje, hočem vam navesti nekaj slučajev, kateri naj bodo v dokaz, da je razburjenost, ki vlada med slovenskim občinstvom v kočevskem okraju, popolnoma upravičena in da mora v najkrajšem času dospeti do viška, da bode padla pest slovenskih kmetov po glavah oholih plemičev in njih hlapcev. V Starem kotu občina Trava so dosegli lanske leto z najhujšim naporom stalno učiteljsko moč. (Hodil je poprej iz Trave šulfrajnski učitelj Laekner podučevati in sicer le, kadar se mu je ravno izljubilo tako, da so bili otroci večino leta brez poduka). Ker to gospode Kočevjarje, oziroma kočevsko navdahnjene Hrvate in Slovence na Travi sila jesi nič manj pa tudi logarja Künzla, skušajo z vsemi mogočimi sredstvi in na vse načine dati izraz svoje mrknje do slovenske šole, ter Starokotarje na vse mogoče načine prisiliti, da bi odnehali od avojih opravičenih zahtev za samo-

stojno slovensko šolo v Starem kotu. Gospod predsednik krajnega šolskega sveta v Starem kotu, Anton Poje, je prosil pred kratkim logarja Künzla, da bi mu prodal za šolo v Starem kotu drva. Ker je šola slovenska, mu je logar njegovo prošnjo kratko odbil, česar se je predsednik sicer itak nadejal. Nesramnost tega logarja pa ni vedela meje, ter se je izrazil, ako čedo, da bode v Starem kotu postavil šolo nemški Schulferein, da bode dobivali drva vsako leto zastoj. Vprava mo kneza Auersperga, ako morda daje on svojim uslužbencem taka navodila, da morda želi s sosedi S'c'venci prepri, katerega bi mu sicer ne svetovali in če on svojem logarju v Podpreski ni dal naročila, da naj izziva slovenske vaščane, da mu enkrat za vselej prepove vsako tudi najmanjše politično hujskanje in izzivanje. Opomnimo še, da vemo sredstva, da se stresemo tudi izzivanj kakega kneza, ki naj Boga hvali, da se mu puste njegove dosedanje pravice, osebno človek, ki je tako neprijatelj, kakor je on. Drugi izzivač na Travi je župan Lipovec (pristen German iz Babnega polja pri Prezidu). Ta človek pita slovenske občane s samimi nemškimi dopisi kakor Hrvat prešiče z želodom. Podžupan v Starem kotu ga je tudi že enkrat naznanil na okrajno glavarstvo in ker to ne zadostuje, bil je sedaj primoran vložiti pritožbo na višjem mestu. Ta človek se drzne, mesto, da bi skušal živeti s svojimi soobčani v dobrem sporazumljenju, te na vse načine terorizirati in Slovence na najpodlejši način »zasmehovati. Da ne bo mislil, da je županu tako postopanje dovoljeno, mu danes izjavimo, da bomo od sedaj naprej vedeli paziti na njega in da mu bomo znali njegovo vmeševanje v politiko dobro zasoliti.

Nesreča na Triglavu. »Slov.« je priobčil v št. 195, z dne 26. avg., da je ponesrečenca Wagnerja našel neki Zinner, član nemškega avstrijskega planinskega društva, dalje da se je Zinner z nevarnostjo za svoje lastno življenje podal v take razpokane, dalje da je bil Wagner najden z zlomljenimi udi in z razbito (zdrobljeno) lobanjo. To ni res. Zasluga komur gre. Ponesrečenca je dobil France Urbas, turistovski vodnik v Mojstrani, kateri je vkljub tridenemsku iskanju lazil še vedno v severni strani Triglava in hotel Wagnerja najti, dasiravno ga sem poslani društveniki reševalnega zavoda za ponesrečenca na Dunaju niso k temu alarmirali, ampak posvka nemškega dijaka, da ga je najbrže kdo ubil. Znano je, da nikjer niso turisti tako ljubeznivo sprejeti kakor ravno pri nas. Tega si pa Urbas ni vzel za dobro, zato je na vsak način hotel izslediti Wagnerja; kar se mu je tudi posrečilo. Lazivši tja in sem po razpokanih in nevarnih potih Triglava posrečilo se mu je najti sled Wagnerja. Zasladoval je stopinje ponesrečenca, na kar opazi v daljavi neko črnjavo. Priplazil se je tja ter našel steklenico iz aluminija; gotov je bil, da je v bližini Wagnerja. Obšla ga je groza, bil je že zelo izmučen sam in pozno v večer, da si ni upal več gledati okoli sebe, dasiravno je ponesrečenec ležal komaj 6 korakov od njega. Pobral je steklenico ter se podal k oskrbniku Aljaževoga doma, kateri jo je takoj spoznal kot lastnino Wagnerjevo. Nato se je podal Urbas v Mojstrano ter sporočil to g. Winzigu kot načelniku reševalnega društva za Kranjsko. Winzig je potem poslal Franca Urbasa, Janeza Orehovnika, Janeza Koširja mlajšega ter Josipa Hlebanja v Vrata, naj gredo na kraj, kjer je našel Urbas steklenico, ker po izpovedi Urbasa mora ponesrečenec ležati v bližini najdene steklenice. Krog 11. dopoldan podala se je karavana pod vodstvom Urbasa na kraj ponesrečenca, kamor so dospeli krog pol 1. Pridružila sta se jima tudi dva dijaka. Kakor pripoveduje Urbas, imel je Wagner neko skico, katero mu je neki dunajski turist Zinner dal, kateri je z nekim drugim priplazil na Triglav od severne strani. Zinner je bil sedaj sam tukaj ter je Wagnerja v spremstvu Janeza Koširja iskal po zaznamovani poti. Seveda zaman. Govorilo se je, da domačini ne morejo iti po tistih nevarnih potih kot dunajski turisti. Wagner je najpreje šel po zaznamovani mu poti od Zinnerja, ampak zabredel je potem na desno in prišel pod veliko steno Triglava, katero preplazi je nemogoča stvar. Skušal je zaradi tega nazaj, privezal si je 6 m špaga (»Rebschnur«), doglano pa ni, ali se mu je vrvice vrgala ali jo je izpustil, bila bi sicer prekratka in nato je padel 4 do 5 m globoko. Ko so ga našli, ležal je znak. Na eni nogi je imel samo nogavico, na drugi pa Klettershuh (plesalke), to je gotovo znamenje, da ni mogel biti takoj mrtev. Koliko časa je živel, se ne ve, dolgo gotovo ne, ker drugače bi se bil gotovo okrepčal s konjakom, katerega je imel pri sebi. Znaki poškodbe so bili majhni, dve praski na licu ter se je potem dokazalo po mrtvaškem ogledniku, da je

imel eno rebro zlomljeno in zastrjeno kri sa kožo. Spustili so ga potem po vrhah na zdol kakih 150 m globoko in so ga potem prenesli na palico od kolovoza; odkoder ga je pripeljal neke posestnice sin v dovško mrtvašnico. — Nemškutar Pretnar, ki vso stvar skrbno zasleduje ter bi jo le rad Nemcem v zaslugi štel, norčeval se je včeraj, da se nihče domačinov ni udeležil pogreba, kar je po njegovem mnenju pregreha. Farani prvič niso vedeli, kaj bo pogreb, drugi jih pa tudi čez dan ni doma, ker so pri svojih oddaljenih delih. Ali morda Pretnar misli, da ima vsak tako čas kratiti kakor on? Namesto da se on toliko briga za vsenemstvo in zaničuje domačine, bi bilo gotovo bolj umestno, da bi bil uradoval v svoji pošti, pa bi še danes lahko služboval. — O 1. druge strani se nam piše, da je Wagner najbrž izvršil samomor. V vrstah se je nekam čudno obnašal, premišljeval, kot bi se pripravljaval na nekaj nenavadnega. Pri iskanju se je pokazal zlasti Košir mlajši, gorski vodnik, pravega večaka, kajti plezal je po najhujših strminah. Priporočamo ga slovenskim turistom.

Županstvu na Bledu vposlali so darove za pogorelost ti-le gg.: Artur pl. Miller 100 K, dve dami po g. kaplanu 22 K, Karol Stüdl iz Prage 100 K, dvorni svetnik grof Choriunsky 100 K, ga. Kolbl iz Jesenice 10 K, Pietro Piusi 500 K, Ritzberger 10 K, profesorji I. dr. gimn. v Ljubljani: ravnatelj dr. Požar in prof. dr. Levičnik 10 K, prof. Stritof in dr. Žmavc 8 K, prof. Kavšek, Sever, Šega in Vajda 4 K, okrajni komisar Kordin 5 K, Fr. Doberlet iz Ljubljane 20 K, Arh 10 K, župan plem. Kappus iz Kamne Gorice K 93-20, Pirman in drugi uradniki c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani 29 K, dr. A. Stengel 25 K, Bajželj 10 K, kapitan Hahn pl. Hahnenbeck 10 K, županstvo Koroška Bela 200 K, gđ. Lina Stiffel z Dunaja 10 K, pivovarna Kern v Beljaku 50 K, Ivan Zettel, učitelj v p., 20 K, Ivan Gruden 10 K, Mdm. Lero 10 K, Avgust Agnola iz Ljubljane 20 K, dr. Pretnar iz Trsta 50 K, Ivan Sax iz Ljubljane 10 K, župan Rus 25 K, Peter Majdič iz Celja 50 K, R. Gröschl, posestnik vile na Bledu 50 K, Julij Kraschna in Freiberg 20 K, dr. Fürth 40 K, Frid. Stier 2 K, dr. Valentin Kršper 50 K, ga. Betty Prantner 15 K, Ludvik Stricel iz Ljubljane 20 K, ga. Roza Vok na Bledu 50 K, županstvo Zagorje 100 K, ga. Marija Grajzer iz Ljubljane 10 K, Amerikanski Slovenci po g. Fr. Sakserju 500 K. Skupno 2386 K 20 h. Vsem blagim darovalcem izreka županstvo na Bledu najtoplejšo zahvalo.

Požar. Piše se nam iz Žalca, dne 23. avgusta: Spet smo imeli požar. Včeraj med 6. in 7. uro zvečer je jelo goreti na podstrešju hiše mizarja Kocelija. Zgoraj je strela in vse orodje; Koceli je imel tu delavnico. — Gasilno društvo žalsko je bilo točno na pogorišču. Parna brizgalna se je prvič ob tej priliki uporabila ter se izvrstno pokazala. Ogenj se je brzo omejil.

Starešinjski sestanek. Eksekutiva narodno-radikalnega dijaštva vabi starešine nar.-rad. društev in svoje somišljenike na starešinjski sestanek, ki ga sklicuje na dan 4. sept. ob 5. popoldan v prostore „Prosvete“ v Ljubljani, „Mestni dom“.

Iz Mojstrane nam pišejo: V nedeljo teden, 6. septembra, bodo zaplapolale v lepi naši predtriglavski vasi slovenske trobojnice. Ne omenjati bi tega, ako bi bili bližnji dnovi pogosti v naši gorenski savski dolini. Kajti narodna misel v nas še ni dozorela do one skalnatotrdne samozavesti, da bi se zaigrala s silnimi slovenskimi gorskimi skladi v eden silen akord, ki naj mogočeno odjekuje po celi Sloveniji. Toda sedaj vstajamo tudi mi in neustrašeno, kot so naše gore, stopamo na torišče slovenske zavednosti. Pozivljamo tedaj probujeno slovenstvo, da prihiti imenovani dan med nas, se seznaniti z nami in nas dejansko vzljubi kot čuvaje naših — triglavske velikana. Naš klic, upamo, bo de tem uspešnejši, ker lahko združite svoj prihod med nas s prijetnim dopoldanskim izletom k biseru gorenskega — Peričniku. Ob 4. uri popoldne pa se potem prične v korist družbe sv. Cirila in Metoda veselica, ki bo služila v predpripravo k ustanovitvi podružnice istoimenske družbe. Da pa bo veselica še bolj narodna, nam je jeseniški „Sokol“ že obljubil svojo udeležitev z javno telovadbo. Prosimo torej že tem potom, da se veselice kar najštevilnejše udeležite, da zlasti podružnice sosede ne izostanete. Ali naj mari opozarjamo tudi na zemljepisno važnost naših krajev. Sava in Bela peč kličeta dovolj glasno, kako daleč so že prihrumeli nevarni valovi germanškega morja. „Plašljivca v celam ni imel krčelu“, pazimo, da se bi i o našem narodu moglo podobno beležiti.

Slovenske občinstve opozarjamo na veliko ljudsko veselico, ki se vrši povodom 25letnice poslovanja posojilnice v Konjicah jutri, dne

30. t. m. na vrtu „Narodnega doma“ v Konjicah.

Zanimiva posebnost. Is krogov numismatikov (poznavelec rasnih novcev) se nam piše: Ogrski tolariji z angeljski in letnico 1868 in 1869 imajo to zanimivo posebnost, da je križ na vrhu znamenite zgodovinske kraljevske krone skrivljen proti desni, dočim je križec na sedaj veljavni ogrskih kronah obrnjen proti levi strani. Tudi ostali v prometu se nahajajoči ogrski novi imajo križec, ki je nagujen proti levi. — Zanimivo bi bilo izvedeti oziroma dognati, odkod izvira ta dvojni kov odnosno, kdo ima prav, ker oboje pač ne more biti pravilno.

Ustanovni občini zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Trebnje in okolice se vrši dne 3. septembra t. l.

Modras je plčil blizu Tržiča na Primorskem pri vojaških vajah častniškega namesnika pri 16. lovskem bataljonu Gustava Kaiserserja. Spravilo so ga takoj v garnizijsko bolnišnico v Trstu, vendar ni dosti upanja, da bi ozdravel.

Boj z roparjem. V Remetinou na Hrvaškem je postajališče, kjer upravlja blagajno čuvaj. Zvečer 27. t. m. je vlomil v poslopje iz Ločca na Kočevskem rojeni pekovski pomočnik Gustav Mitter, da oropa blagajno. Slučajno pa se je čuvaj vrnil ter planil po roparju. Vnel se je med njima boj na življenje in smrt. Končno se je čuvaju posrečilo potegniti revolver ter je usmrtil roparja s strelom v trebuh.

Slovenci v Ameriki. Ustrelil je v Lincolnu neki Litvanec Slovenca Andreja Sprogerja, doma iz Poljčan na Štajerskem, ker ga je baje smatral za ptiča na visokem drevesu v gozdu, kjer Sprogar trgal divje grozdje. Ker je strel prebil Sprogarju jetra, nimajo zdravniki upanja, da bi ostal pri življenju.

Napačen mašnik. Pred kratkim se je zadrževal v nekem župnišču v krški okolici mlad duhovnik, ki je bral vsak dan v župni cerkvi mašo. Ko mu je bilo maš tukaj že dovolj, ali pa se ga je bil župnik naveličal, je šel v Brežice in maševal tam pri usmiljenih bratih (menda pri frančiškanih). Ti so mu pa naglo prišli do živga. Prepričali so se namreč, da duhovniku nič kaj dobro ne teče latinščina, da tedaj ni pravi mašnik. Ovdili so ga policiji, ki ga je spravila potem sicer za omrežena okna, a ne za samostanska, marveč za ona v brežiških zaporih. „Duhovnik“ je baje izvršil le štiri gimnazijske razrede, potem se pa preoblekel v duhovniško obleko, si dal napraviti tonzuro in na lastno pest, brez blagoslovov, zapel novo mašo. Tako nam je sporočil neki brežiški okoličan in vest kljub njegovi verodostojnosti pridružujemo v rezervi.

Opatijske novice. — Samomor. V sredo 19. t. m. zjutraj je našel g. E. Gržetič, drogerist v Voloski, svojo soprogo v njeni sobi mrtvo, ki se je zastrupila z vdihavanjem plinov gorečega oglja. Pozval je zdravnika, ki je pa mogel le še konstatirati, da je tu vsaka človeška pomoč izključena. Vzrok, da si je revica vzela mlado življenje, je neozdravljiva bolezen namreč nervoznost, od katere že cel mesec ni mogla spati, in si končno na ta način bolečine za vedno olajšala. Pogreb je bil ob mnogobrojni udeležbi v četrtek popoldne. Ker je bila gospa kakor tudi gospod Gržetič v teh krajih jako priljubljen in tudi med nami Slovenci, mu tudi mi izrekamo naše sožalje in želimo, da bi se mu ta rana kmalu zacelila, a pokojnici naj bi bila lahka zemlja! — Nenavadna najdba. V sredo 26. t. m. zjutraj, so, kakor po navadi vsak dan zjutraj, občinski uslužbeni čistili shrambo št. 3. opatijske kanalizacije v Škrbičih. Pri tem je padel pred nje iz rešeta, ki je narejeno v svrhu, da, kar je tekočega spusti, a papir, čunje in drugi predmeti, ki ne smejo v druge čistilne prostore, ostanejo v njem in jih morajo vsak dan odstraniti, predmet, v katerem so takoj spoznali malega otroka moškega spola. Prijavili so stvar takoj policiji in izpostavilo se je, da je to otroče prišlo 2 meseca prerano na svet, da ga je dosedaj še nepoznana mati vrgla v stranišče in da je moral še isto noč priplavati po ocvetih v imenovano shrambo nedišečih predmetov. Policija je vzela stvar v roke in sedaj pridno išče osebo, kije ta predmet hotela po protipostavnem potu odstraniti. — Električna železnica in državna cesta. Cesta, ki vodi skozi Volosko-Opatijo, je oska in zasluži v Avstriji ime „državna cesta.“ Že poprej, dokler še ni bilo električne železnice skozi Volosko-Opatijo, ta cesta ni odgovarjala prometu, ki je na njej, a sedaj pa še toliko manj. Nesreča za nesrečo se dogaja skoraj vsak dan in to je že kar nekaj navadnega, če kateremu od pasantov voz električne železnice nogo stare ali pa še kdo dobi od takega voza sunek da mu kar sapo zasira. Kar se pa tiče karambolov, jih no-

beden najboljši igralec biljarda ne spravi toliko skupaj, kolikor se jih naredi na naši slavni državni cesti. Ko je Mitas to železnico delal, se je od vseh strani satrjevala, da se bo ta cesta na vsaki strani za dober meter razširila, a sedaj, ko je gotova, se niti vrag ne pobriga, je to storjeno ali ne. Kako je cesta oska, je dokaz, da je pred nekoliko dnevi nekemu kokošarju noga samo spodrsnila na pločniku ravno v trenutku, ko je voz električne železnice vozil mimo njega, in že je bila noga pod vozom, ki mu jo je zmečkal in polomil vse prste. Se večji reveži so pa psi, ki niso dosti oprezní. Razne prikre si šlovec lahko kar dan na dan ogleduje, ki se dogajajo na tej cesti. Ravnatelj električne železnice na pobalinski način vpije in rasgraja nad vozniki, ki so po par metrov daleč z vso prtljavo z voza zleteli ko je električni voz udaril v njih voz. Vsemu temu le kriva je preozka državna cesta, oziroma vlada, ki te ceste neče razširiti. Čakali bodo seveda tako dolgo, da se dogode še večje nesreče. Videlo se je tudi že, ko sta se srečala širok voz v Škrbičih in tramvaj, da se je voz izognil tramvaju ali med tem je pritisnil pasanta ob zid, in ta pasant se je mogel edino voznikovi treznosti zahvaliti, da ni bil zmečkan. Z eno besedo rečeno: na tej cesti šlovec ni nikoli varen. — Avstrijska pravica. Svoječasno se je že omenilo v „Slov. Narodu“, kakšni trpinji so naši poštni uslužbeni. Ker žive slabše kakor vsak drugi v Opatiji naseljeni šlovec in dobivajo plačo, ki niti od daleč ne odgovarja tukajšnjim okolnostim, obrnili so se po deputaciji svoječasno do ravno tisti čas v Opatiji bivajočega ministra Koritovskega s prošnjo, da bi skrbel, da se njih stanje od strani vlade na kakšen način zboljša. Minister je obljubil, da bo gledal, da se želji teh c. kr. trpinov ustreže, ali kakor se je pozneje doznalo, ostalo je pri starem pregovoru, da obljubiti in dati bi bilo preveč, in c. kr. poštni trpinji v Opatiji in Voloski trpe še nadalje c. kr. glad. Reški poštni uslužbeni so proti opatijskim velikim gospodje v vseh ozirih. Prosil so za poplajšanje plače in jo tudi dobili, ker so v prošnji navedli, da je v Reki zato, ker se nahaja blizu Opatije, velika draginja. Kar se je pa na Reki doseglo, zato ker je blizu Opatije, se pa v Opatiji sami doseči ne more, kjer je vse skoraj še enkrat tako drago kakor na Reki. Poleg vsega tega imajo pa pri opatijski pošti uslužbeni tudi mnogo več opravila. Provizorični pismonoše imajo ravno tako velike želodce kakor sam minister Koritovski in drugi in veliko več teka za jed, pa imajo grozno plačo 60 krona na mesec! Škandal kaj takega! Ne godi se pa veliko bolje tudi drugim uslužbencem c. kr. opatijske pošte. Seveda kdor je sit, se za lažnega ne briga. Ali ne bi bil že čas, da se vsaj od gospode državnih poslancev kdo zavzame za te ljudi in se natančno informira o celi zadevi? Poštni uslužbeni imajo tudi volilno pravico in bodo oddali svoje glasove gotovo za osebo, ki se bo zavzela za njih težko a slabo plačano stanje v luksurijsni Opatiji. — Promet na opatijski električni železnici. Od 9. februarja do 31. julija t. l. vozilo se je na tej železnici 380.432 oseb in 10.116 kosov prtljage. V mesecu juliju t. l. se je vozilo 67.509 oseb in 1908 kosov prtljage. — Tujci v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1907 do 19. avgusta 1908 32.337 oseb. Od 12. do 19. avgusta t. l. jih je prišlo 1198, a 19. avgusta je bilo v Opatiji nastanjenih 3783 gostov.

„Ne boš republike špilal!“ Prijatelj nam javlja: Pri priliki zadnjih nemirnih pojavov v Trstu ob posetu milanskih gostov naše primorske „irredente“, spomnil sem se nehoté onih časov v 70. letih preteklega stoletja, ko je bival ljubljanski pešpolk števil. 17 več let v Trstu pred odhodom v Bosno. Čisto naravno je, da so se vročerkvni Goranji večkrat spopadli z laškimi fakini ali slabotnimi delavci, bodisi radi takega dekleta ali pa ker so se sporekli pri čaši črnega terana, koji jim je zmečkal glave. Nekaj časa so se kregali in smerjali drug drugega, ako jih je oštr ali pa policija spravila na prosto, — tam nekje ob velikem kanalu — pa so se naši „molodci“ kar na oči spoznameli ter so največjega kričarja kratkomoal odrinili v slano vodo s primombo „ne boš republike špilal!“ In reči moram, da je bilo v onih časih jako malo preglasnih neodrešenec v našem Trstu! — Da niso korenjaški Bošnjaki sinovi onih roditeljev, ki so morali životari kot „turška raja“ — več stoletij nevzdričena, bi tudi oni drugače krepko nastopali! Sicer pa je že eden Bošnjak vjek dal skušiti svojo koščeno pest nekemu „regnikolu“.

Bohvarni razpis. C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku nasnanja trgovski in obrtniški sbo-

nioci v Ljubljani, da bo za leto 1909 oddalo dobavo raznega lesnega materiala po javni ponudbi. Dobaviti bo večje množine macesnovega lesa, macesnovih ali hrastovih pragov, borovih pragov, lesnega materiala za potrebnostne delavnice, trtega in mehkega rezanega lesa, raznega lesenega blaga, toporič, ročaje za orodje, brezovih metelj itd. Pojasnila, ponudbeni vzorci, množine, predmetov, ki jih bo dobaviti dobavni pogoji i. dr. se dobe pri navedenem ravnateljstvu. Rok za vlaganje ponudb je določen do 10. septembra t. l. 12. ure popoldne.

Tako se zgodi, če fant pri ljubici spl. Te dni se je v Laškem trgu nekemu slikarju potožilo po svoji v Celju bivajoči ljubici in se je odpeljal tja. Ko se je zjutraj od svoje globice poslovil, je šel na vlak. Ker je bil pa fant zelo truden, je v vlaku zaspal in mesto da bi izstopil ven v Laškem, se je pripeljal v Ljubljano, kjer so ga zbudili. Toda kako nazaj? Voznega listka in tudi denarja ni poznal njegov žep nič. Naglo se odpravi k starinarjem in proda tam edini suknjič, potem se pa golorok odpelje nazaj. Sedaj pa hoče zaljubljeni fant imeti proti povračilu suknjič nazaj, češ, da ga brez njega zebe. Starinar mu bo ustregel in tako zaljubljenec ne bode potreba golorokemu obiskovati svoje celjske ljubice.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do včetega torka sledeči velenzanimiv spored: Doživljaji kinematografskega posnetka. (Komično). Avtomobilska dirka okoli mesta Dieppe na Francoskem. (Zanimiva, po naravi posneta projekcija). Krasen panorama. Nesreča avtomobila Truttuat. Pastolovec. (Pretrsljiva drama v 28. slikah. Zivljenje hazardnega igralca v Monte Carlu). Dobro plačana služba. (Komično). Ako bi ne bilo predstave v „Elite Biographu“ bo ta predstava v „Kinematografu Edison“. Ta predstava traja od 8. do 10. zvečer. Priporočamo to serijo prav tople cenjenemu občinstvu!

V kinematografu „The Elite Biograph“ v hotelu pri „Maliču“, v slučaju slabega vremena pa v kinematografu „Edison“ nastopi danes zvečer med premori gosp. Starkov s soprogo in hčerko. Proizvajalec se bodo ruske pevke in pesne točke. Gospod Starkov je več let sodeloval pri znamenitem pevskem zboru Dimitrija Slavjanskoga kot I. basist.

Novo plinovo razsvetljava imajo zdaj že sledeče ulice in trgi: Mestni trg, Bleiweisova (do Marije Terezije ceste), Resljeva cesta, Kopitarjeve ulice, Zgornja Poljanska cesta, Florijanske ulice, Stari trg, Radekega most, Pod Trančo, Streliške ulice, Sodnijske in Dalmatinove ulice. Miklošičeva cesta, Vodnikov ter Cesarja Jožefa trgi. Nove cevi pa so položene tudi že po Franca Jožefa cesta, Slomškovih in Predlinih ulicah, po ostalih pa pridejo tudi še stare v rabo.

Novo vojaško preskrbovališče na Kodeljevem je dograjeno in obsega pet poslopij.

Brezbrčni ljudje. Zidarski mojster v Rožni dolini Stanonik je kupil vojaškega konja, ki ni vaju vozi. Zaradi tega ubogo žival grozovito pretepa s koli, plankami, jo suvajo s čevlji, da se je vpreženi konj že dvakrat zgrudil na tla. Sosedje se zgražajo nad toliko brezbrčnostjo, a lahko si mislimo, kako vpliva taka podivjanost na mladino. Pripoveduje se celo, da sta Stanonik in njegov oče konju privezala na rep šop slame ali papirja in užgala. Ali ni postavte, ki bi tako sirovost temeljito kaznovala?

Kratek proces. V petek sta se v Šiški sprla na cesti znana „Fasenk“ in „Solata“ in se obkladala z najlepšimi priimki. Mimo je prišel župan, ki je začul psovke. Na mestu je obsodil vsakega na tri ure zapore, občinski stražnik ju je pa takoj odpeljal za omrežje.

Prijet žepni tat. Predvčeršnjim je policija aretirala 21letnega dinarja M. Čelešnika iz Zgonarice, ker je ukradel v neki gostilni na Karolinski zemlji delavcu Fr. Škafarju iz žepa denarnico, v kateri je imel 34 kron denarja. Oba sta popoldne skupaj pila in ko je Škafarj pri mizi zaspal, mu je izginila denarnica iz žepa, Čelešnik pa je potem, ko je gostilničarju ukradel še 25 portorik in nekaj drugih smodk, odkuril iz gostilne. Po poti je fantom prav radozarno delil smodke, za katere seveda ni povedal na kak način jih je dobil. Ko je odkodovanec prijavil tatvino, je policija Čelešnika naglo isledila in ga aretovala, a je pri sebi imel samo še 20 K denarja, katere dobi odkodovanec svoj čas nazaj.

Moten promet. Ko je včeraj peljal hlapec Frano Žitnik z Dolenjskega kolodvora voz tramov, se mu je slomilo kolo in so se tramovi vrnili na tir električne železnice, vled česar je bil promet pol ure moten.

Kole uhrađeno je bilo snoči ob 1/2 8. u hodnika pred Bergantovim inkuhom na Sv. Jakoba trgu slikar-

skemu mojstru gosp. Franu Staretu ml. Kolo je tvrdke „Puch“, prostega teka in je vredno 200 K. Tatu je skoraj gotovo videl kak mimoidoč pasant in naj se izvoli potruditi k policiji in ji povedati podatke, ki bi zamogli služiti v isledbo.

Aretovalo je orožništvo na Bledu 20letnega ključavničarskega pomočnika Milana Prepeluha rodod iz Ljubljane, kateri je sumljiv hudo delstva tatvine.

Črn svilen možki dežnik je bil snoči najden v tivolskem parku. Lastnik ga dobi na Bregu št. 6.

Iz Amerike se je včeraj s posebnim vlakom pripeljalo 460 Ogrrov, med katerimi je bilo nekaj Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Maja meseca je bila najdena srebrna ženska ura. — G. Alojzij Pernač je našel poštno-hranilnično knjižico. — Zasebnica g. Franciška Izančeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela čez 4 K denarja.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 16. avgusta do 22. avgusta 1908. Število novorojencev 22 (= 28 60‰), mrtvorojenca 2, umrlih 19 (= 24 70‰), med njimi so umrli vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 15. Med njimi tujecev 10 (= 52 63‰), iz zavodov 11 (= 57 89‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, za škrlatico 1, za ušekom 2.

Društvena godba ljubljanske koncertuje danes zvečer na vrtu hotela „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

V nedeljo, 30. avgusta v žiri k otvoritvi „Sokolskega doma“.

Drobne novice.

— **Grofu „Zeppelinu“** je poslal pruski princ Henrik 5000 mark kot prostovoljno zbirko med pomorskimi častniki za zgradbo novega zrakovplovca.

— **Lev je razmesaril** v Munkaču na Ogrskem brivca, ki je za stavbo hotel v kletki pri levih obrtist lastnika menezarije Koczko.

— **Stösslovi spomini** ne izidejo v tisku, ker je ravnokar Stössel s posredovanjem ruskega poslanika odkupil od dotičnega nemškega založnika svoje rokopise.

— **Velika nesreča** se je zgodila pri Budapešti, ko so se ulanski konji splašali lokomotive, da so zdirjali proti vlakom. Štirje ulanci so bili nevarno ranjeni. Več konj so morali postreliti na mestu, ker so si polomili noge.

— **Francoski ministerski predsednik Clemenceau** leži v Karlovih varih bolan.

— **Kardinal Rapolla** postane tajnik konzistorijalne kongregacije, ki imenuje škofa.

— **Vsled zastrupljenja z gobami** je v teku enega tedna umrl v Galiciji 18 oseb.

— **Ustava na Kitajskem** se uvede šele leta 1917, ako bo cesar vpošteval spomenico, ki mu jo je poslala komisija za pripravo ustave.

— **Šteklji psi** so v Debrečinu raztrgali dva otroka ter ogrižli tri može.

— **Maščevalnost nemškega cesarja.** Pri 118. polku v Wormsu je bil neki podčastnik kaznovan zaradi tatvine patron. Zaradi tega je prišel ves polk v nemilost pri cesarju. Cesar je strogo ukazal, da mu ta polk ne sme več priti pred oči. Polk se zaradi tega premesti na Poznanjsko.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred delalnim sodiščem.

Alora Stanger-Stritar.

Včeraj popoldne se je končala razprava o obtožbi državnega pravdnštva proti Juliju Stangerju.

Dr. Ambroschitz je najprej stavil predlog, da se preskrbi fakultetno mnenje o poškodbi Julija Stritarja, da je padel in se onesvestil le vsled pijanosti, da se je poškodba izvršila lahko vsled različnih zunanjih vplivov in da je poškodba le razpoka. Njegovi predlogi so bili zavrnjeni.

Nato je govoril državni pravdnik, ki je predlagal obsodbo obtoženca, pri katerem naj se pa upošteva mladost in priznanje.

Dr. Triller je kot zastopnik zasebnega udeleženca predlagal, naj se obtoženec obsodi poleg v ječo tudi v povračilo škode, in sicer naj plača Stritarju za odhod zaslužka od 1. maja do 31. dec. 1908, do katerega časa Stritar gotovo še ne bo zmožen za delo, 960 K, to je po 120 K na mesec, kot je imel preje plače v trgovini Kenda; potem za poškodovano obleko 120 K, za bolnišnico 20 K

90 v, za postrežbo, bolniško hrano in zdraviljenje doma 200 K, za zasebno zdraviljenje 1000 K, za velikanske, hude bolečine, ki jih čuti poškodovanece nekoliko še danes, 15.000 K, in za zmanjšanje pridobitne zmožnosti 15.000 K.

Dr. Ambroschitz je obtoženca hotel predočiti kot mirno nedolžno jagu, ki se je samo branil Stritarja in njegovih udarcev.

Sodniki so se šli posvetovati in skoraj po enournem posvetovanju se je proglasila sledeča sodba:

J. Stanger je kriv prestopka prekoračenega silobrana (III) in se obsodi na 300 kron denarne globe v slučaju neiztrljivosti pa na 14 dni zapora. Dolžan je povrniti stroške kazenskega postopanja, poškodovancu pa mora plačati: za odhod zaslužka od 1. maja do konca septembra 600 kron, za pokvarjeno obleko 50 K, za bolnišnico 20 K 90 v, za boljše hrano 50 K, za zdraviljenje 400 K, kolikor doslej znašajo stroški pri dr. Rusu po zastopnikovi napovedbi, za bolečine 2000 kron. Glede nadaljnjih zahtevkov se zasebni udeleženci nakaže na civilno-pravno pot. V obširnih razlogih je omenjal predsednik senata, da obsojenec ni imel hudobnega namena proti Stritarju! Stangerjev brat Rudolf je sprejel razsodbo s ploskanjem!

S tem je bilo konec obravnave.

K včerajšnjemu poročilu je pripomnil, da priča Engelbert Hrastnik ni Nemec ampak Slovenec. Naš poročevalec ga je smatral zato za Nemca, ker je podal izpoved nemški in ker je bilo v obtožnici pisano njegovo ime Hrastnigg, kar je vsekakor zasluga preiskovalnega sodnika prebrisanega dr. Kaiserja, ki se je s ponemčenjem Hrastnikovega imena hotel storiti slavnega in zasluznega za sveto nemško stvar!

„Slovenec“ je o vsej včerajšnji dopoldanski razpravi prinesel dobrih deset vrstic! Pač značilno! Ravno tako je bilo značilno, da se je dne 30. aprila pobalinsko norčeval iz Stritarja, ki je ravno takrat visel med življenjem in smrtjo. „Slovenec“ovo uredništvo ima kakor se kaže, silne simpatije do napadalcev na mirne Slovence in so mu pri sručenju Stangerji, Mahri in drugi taki nemški tiči, ki se jih cel kup brani pred enim Slovincem toliko časa, dokler se ta ne zvrne s počeno glavo!

Telefonska in brzojavna poročila.

Sestanek kralja Hakona s carjem. Petrograd, 29. avgusta. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da obišče norveški kralj Hakon v kratkem carsko rodbino. Dan obiska še ni določen.

Cesarjevo zdravje. Dunaj, 29. avgusta. Cesarjevo zdravstveno stanje je danes izvrstno. Cesar je bil navzoč pri polaganju temeljnega kamna Elizabetine cerkve. Dasi vreme ni bilo baš ugodno, vendar je cesar slekel svoj plašč.

Varnostne odredbe v Sarajevu. Sarajevu, 29. avgusta. Vojaško poveljstvo je prepovedalo v mestu in v okolici do 8 km vsako fotografiranje cest, ulic in krajev. Kdor bi se ne držal te prepovedi, se bo proti njemu postopalo z največjo strogostjo. Ta prepoved se tolmači s tem, da hoče biti vojaška uprava pripravljena na vse eventualnosti in da smatra sam položaj v Bosni za skrajno resen.

Eksplozija v Pešti. Budimpešti, 29. avgusta. V kemičnem laboratoriju v Kossuthovi ulici je eksplodiral bencin. Eksplozija je razrušila poslopje, na čigar razvalinah je nastal požar, ki se je raztegnil tudi na sosedno hišo. Ognjegaseci so požar lokalizirali. Tri osebe so bile ubite, poškodovanih pa je bilo več oseb.

Tatvina. Berolin, 29. avgusta. V palači prince Löwenberga so prišli na sled veliki tatvini. Izginil je namreč iz zakladnice ves srebrni zaklad, vreden več sto tisoč. Tatvino je izvršil bivši princ sluga, ki je ukradene stvari hotel prodati pri nekem stariarju.

Hrvaško - srbska koalicija. Zagreb, 29. avgusta. Voditelji hrvaško - srbske koalicije izjavljajo, da je docela izmišljena vest, da bi katerikoli stranka imela namen izstopiti iz koalicije. To je samo poželna želja barona Raucha in njegovih trabantov.

Gospodarstvo. Žitni trg in cene moke. Dne 18. avgusta 1908 izšla je cenitev letošnje žetve, katero je ogrsko poljedelsko ministrstvo izdalo. Ceni se:

Pšenico na 39 45 milj. met. stot. rž 12 04 „ „ „ „ ječmen 12 23 „ „ „ „ oves 10 26 „ „ „ „ napram lanskemu pridelku v pšenici 32 8 milj. met. stot. rži 10 69 „ „ „ „ ječmenu 13 73 „ „ „ „ ovsu 11 54 „ „ „ „ Ako pa se vpošteva velike zastale zaloge rekordne žetve, ki smo jih v lansko kampanjo s seboj prinesli, pridemo do zaključka, da nimamo letos prav nič večje množine na razpolago, kakor pa lansko leto, pri čemur pa se mora še posebno poudarjati, da je letošnja žetev v Avstriji v primeri z lansko za 20 % slabejša.

To dejstvo prav dobro odseva iz današnjih tržnih razmer, kajti Ogrsko letos mnogo več pšenice in moke v Avstrijo uvažja, nego je bilo to tekom lanske kampanje.

Kar se tiče cene tekoče kampanje, si bo ta menda pridobila stalnost, vsaj cena pšenice se že več tednov zaporedoma vzdržuje vedno na isti višini in se ni od začetka julija, ko je izpraznjeni konzum jel staviti svoje prežgodnje in viharne zahteve, kar je seveda promptno ceno pšenice utrdilo, skoro nič posebno spremenila.

Temu nasprotno pa zamoremo pri cenah moke opaziti večje znižanje. Zadostovalo je že, da se je kupčija par tednov bolj živahno razvijala in že so jeli vsi mlini s polno močjo delovati, iz česar pa se je zopet razvil močno podcenjevanje, kar je delovanje napravilo zopet pasivno.

Do tega neracionalnega delovanja so jako veliko pripomogle tudi razne vrste kvalitete letošnje pšenice, ki se v ceni jako pogosto za več nego dve kroni pri meterskem stotu razlikuje. Tako cene vrste pšenice se letos na Hrvaškem jako veliko dobi, pa tudi v notranjem Ogrskem (snet-javih). Te vrste dajejo onim mlinom, ki so navajeni navadno merkantilno blago oddajati na trg, priliko, da stavijo pri enakem mlinskem zaslužku pri meterskem stotu za skoro K 2 50 nižje cene, nego ona podjetja, ki se ozirajo le na fine in lepe pšenične vrste, s čemur se seveda slednjim stavi skoro neznosna konkurenca.

Povpraševanje po finih vrstah pšenične moke je letos mnogo obširnejše, nego se jih sploh more pridelati, dočim je zanimanje za spodnje vrste toliko manjše. Kakor pa je videti, se je za jako veliko mlinov tej spremeni situaciji prilagodilo, s tem, da potegne iz pšenice dosti večje množine finih mok, kakor je normalno sploh dovoljivo, ali bolje rečeno: „Zeleso se mora kovati, dokler je žareče“. Tozadevno so naši dragi sosede — onokraj Litve — pravi mojstri, dočim se naši mlini vsled konservativnosti izgubljajo, preminevajo.

Inozemski žitni trgi tendirajo brez posebnih sprememb in pri visoki uvozni carini — K 6 30 od met. stota — nikakor ni mogoče inozemsko pšenico uvažati. Pri ugodnem jesenskem vremenu za časa obdelovanja in pa, če ne bode zima povzročila nikake škode, smemo upati, da se cene ne bodo tako spremenjale kakor lansko leto, nikakor pa tudi nimamo posebnega znižanja pričakovati, ker bomo z letošnjim pridelkom ravno komaj shajali.

Oktobrska pšenica 1908 zaključuje v Budimpešti dne 27. avgusta 1908 s K 11 06, za april 1909 pa z K 11 39, dočim se efektivna pšenica razlikuje za kakih 25—30 vin., katera diferenca pa se mora do srede oktobra izjednačiti. Kolikor pozneje pa bode to izjednačenje nastopilo, toliko manj se bode v oktobru v prevzetje predložilo efektivne termin - pšenice in ravno to nas zna prav posebno razočarati, ker so obveznosti baje prav velike. F. K.

Za prebivalce mest, uradnike I. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravljen potrebno do mace zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, kor vpliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošlja to zdravilo vsak dan doktor A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 3 35-12

FRANC JOŽEFOVA
GRENKA VODA
Edino zdravilo je samo
THIERRYJEV BALZAM
s seleno NUNO kot varstveno znamko. Raspoložljivi najmanj 13/3 ali 6/1 ali 1/2 met. polov. rodb. steklenice za 5 K. Zavojašina zastoj.
Thierryjevo centifolijsko mazilo
Raspoložljivi najmanj 3 štaklji K 3-60 Zavoja. zastoj. Povod priznati kot najboljši domači zdravilo proti alabostim, ledodam, gorčici, krtem, poškodnam, psemam itd. — Naslov za naročitev in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angeli varhu v Pregradi pri Rogatcu. 1359-20
Zaloga v vseh lekarnah.

Poslano.
= Mislite na =
mnihovoograške
= čevlje =
395 - 18 od gl.
moški na trakove najfin. Izdelani 6'90
damski na trakove najfin. Izdelani 5'75
damski nizki pariški najf. Izdelani 3'90
Tvornica Jámčl za vsak par.
Popravljanja točno in cenó.
HENRIK KENDA
zaloga c. kr. prlv. čevljarske
tovrnic mnihovoograške.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica s mavedom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakomu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznamite, kar
je res hvala vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljova cesta št. 1
polog novezgrajenega Fran Jožefova
izbil. moznost 25 35

Darila.
Za družbo sv. Cirila in Metod.
Gosp. Josip Jeglič, okrajni sluga, mesto venca
na krsto svojemu dne 28. t. m. v hralnici
umrlemu sinu Maksu Milanu u K. - G. Ivan
Lovšin ml. v Ribnici; gg. M. Eberl roj. Lovšin
v Brucku, Vikt. Pajnič roj. Lovšin v Trstu,
Malči Kerže roj. Lovšin v Trstu in Ema Kerže
roj. Lovšin v Trstu, vsi skupaj 10 K v blag
spomin svoje pokojne matere. — Gg. turisti iz
Divače in Ljubljane K 3 60 pod geslom: „Od
Krme, Trglava do Srednje vasi, ni boljših tu-
ristov, kako smo mi, ker imamo lep razgled,
vreme lepo je, na Cirila-Metoda spomnili smo
se.“ — G. Dragica de Gleria v Dol. Logatcu
K 4 30, in sicer je nabral krožek čeških in
slovenskih dijakov K 2 30 pri igri: „Pjmo
piani okolo“, gg. de Gleria-Počenal pa pribli-
linala 2 K. — skupaj K 67 86. — Živel! Srčna
hvala!

Umrli so v Ljubljani.
Dne 26. avgusta: Marija Vicenci, poštna
oficijala žena. 39 let. Židovske ulice 1.
Vsed raka. — Ivan Stancalaznik, delavec.
67 let. Rad:kega cesta 11. Dementia epil.
— Fran Novak, posestnik sin, 7 mesecev.
Gradaške ulice 4. Bronchitis cap.
Dne 27. avgusta: Elizabeta Poglav, hišnika
žena, 48 let. Martinova cesta 20.
V deželni bolnici:
Dne 23. avgusta: Rosa Howsepjan, trgov-
čeva žena, 52 let.
V hiralnici:
Dne 27. avgusta: Jožefa Kobe, mizar-
jeva vdova, 60 let.
Dne 28. avgusta: Makso Jeglič, gostilni-
čarjev sin, 15 let.

GIESSMILCH
najboljša namizna in
okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih bo-
leznih, želodčnem kataru ter pri
kataru v sapilih. 94-1
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lasniku in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306. Srednji zračni tlak 736-9 mm

avgusta	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
28.	9. zv.	734.6	20.5	sr. zahod	jasno
29.	7. zj.	735.5	20.3	sr. jzah.	pol obl.
30.	2. pop.	736.0	24.3	sr. jug	skor. obl.

Srednja včerajšnja temperatura 20.1, norm 17.4. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Več 3024-2
kleparskih
= pomočnikov
sprejme takoj Franc Lončar, kle-
parski mojster v Spodnji Šiški 66.

Avtomobil
znamka Mercedes s 4 sedeži se
ugodno proda.
Kje, pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 3040-1

2 dijaka
se sprejmeta na hrano in sta-
novanje v Gradšču št. 7, I. nad-
stropje, levo. 3108 1

Gostilna
pri „Raku“
se odda takoj na račun na Kra-
kovskem nasipu štov. 4. 3034-1

Stanovanje
v suterenu z 2 sobama, kuhinjo, je-
dilno shrambo in dvorano se odda
v Cigaletovi ulici takoj ali za
november v najem. 3016-1
Več se izve pri hišnici ali v od-
vetniški pisarni ravnotam.

Miss Farler, Miss Everitt
come back from England and be-
gin their lessons again on the
1 st. of October, in Dalmatinove
ulice št. 5. — Poizve se pri gospe
M. Tönnies na Dunajski cesti 25
od 15. septembra od 12 do polu 2.
in od 27. sept. naprej ves dan. 3035 1

Izgubil se je
ovčarski pes
rjav, z dolgo dlako.
Najditelj naj ga dostavi v kan-
tino topničarske vojašnice na
Dunajski cesti (g. Sattler). 3038 1

Doktor
pl. Foedransperg
zopet ordinira.
3022 1

Razpis.
Podpisani deželni odbor razpisuje
3039-1
službo zdravnika
na J. P. Glavarjevem zavodu v Komendi pri Kamniku
z letno plačo 2000 K in prostim stanovanjem.
V smislu ustanovnega pisma so s to službo spojene sledeče dolžnosti:
1. zdravniško vodstvo in opravljanje zdravniških poslov v bolnici, katera
se ima sezidati v Komendi iz ustanovne glavnice in brezplačno zdraviljenje
bolnikov in hiralcev v obstoječi Glavarjevi hiralnici ravnotam.
2. brezplačno zdraviljenje obolenih ubogih v okolišu nekdanje fare Komenda;
3. ureditev redne vsakdanje brezplačne ordinacije v stanovanju, oziroma
po njeni dovrstitvi v bolnici za ambulatorično zdraviljenje omenjenih bolnih ubgih.
Vozni stroški, ki bi narasli vsled zdraviljenja bolnih ubogih v imenovanem
okolišu, dalje stroški za odrejena zdravila in potrebne obveze ubogim, kakor
tudi bolnikom in hiralcem v bolnici in hiralnici, se zdravniku proti pravičnim
računom povrnejo iz ustanovnega fonda.
Zdravnik je zavezan, urediti si domačo lekarno.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu
odboru
do 1. oktobra 1908
ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, av-
strijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
Oziralno se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v
kaki bolnišnici,

Epilepsija.
Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
je zastoj in poštna prosto razpošlja
priv. Schwaben-Apotheke
Frankfurt a. M. 3098 51

Učenec in učenka
se sprejmeta takoj v trgovino z
mešanim blagom.
Naslov pove iz prijaznosti uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. 2999-2

Pes
(novofundlandec) prave pasme, star
4 leta, se proda ali pa zamenja za
dobrega psa-čuvaja. 2981 3
Več pove Leo Lavrič v Škottji
Loki.

Učenca
sprejme takoj 2922 2
F. SKUŠEK v Metliki.

Na revmatizmu in na protinu
trpečim rad
brezplačno pis-
meno sporočim, kako sem popolnoma
ozdravel od svojega trdovratnega muke-
polnega trpljenja. 2397-5
Karel Bader, Monakovo,
Kurfürstenstrasse 40 a.

Iščem
Vzgojitelja
šestletnemu dečku.
Ponudbe pod „A. B“ Villa Baj-
tica, Bled. 3012-1

Uradnik
(penzionist ima prednost) zmožen
knjigovodstva in korespondence ter
slovenskega in nemškega jezika, se
sprejme takoj. 3033
Lastnoročno pisane ponudbe pod
„št. 62“ glavna pošta, Ljubljana.

Razprodaja.
V četrtek, dne 3. septembra t. l.
ob 9. dopoldne
bo v Zatičini na Dolenjskem pri
Hrastu blizu cerkve

prostovoljna razprodaja.
Na prodaj bo hiša s potrebnim
gospodarskim poslopjem, okrog je
velik vrt, pripravno za gostilno, pro-
dajalno in mesarijo — sploh pripravno
za vsako obrt, ker je zraven tudi
ledenica. Prav blizu so 4 travniki
in več gozdov, kakor tudi rodovitne
njive. Prodalo se bo 6 hiš z drugimi
poslopiji, tudi v Zatičini. Dobilo se
bo posetstvo z njivami in gozdovi eno
uro od Zatičine oddaljeno. 3030-1
Kupci ne zamudite ugodne prilike!

Dijaki

se sprejmejo pod primernimi pogoji na hrano in stanovanje. 2913-3
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Dečka

sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjskem.
Ponudbe pod „št. 100“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2916-5

Njiva

dveh oralov na Ljubljanskem polju blizu mesta se takoj proda. 2983-3
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Abiturijent

prosi primerne mesta v odvetniški ali notarski pisarni ali pri kakem zavodu v svrhu prisluzbe potrebnih sredstev za nadaljevanje svojih študij kot jurist. Zmožen je tudi nemške stenografije. — Ponudbe sprejema iz prijaznosti Avg. Nadilo, zasebni uradnik v Škofji Loki. 2997-2

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, približno od 600, 1200 do 3000 litrov, proda po nizki ceni 2991-2
: **FRAN GASCIO** :
Šelenburgove ulice št. 6.

Lepa prilika!

Hiša s 3 stanovanji in pritlikinami, okoli 5000 m² stavbišča ob cesti, se pod ugodnimi pogoji takoj proda.
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Išče se pri tukajšnji zavarovalnici spreten

akviziter in organizator

za Kranjsko in Primorsko s fiksno plačo, dijeta in s povrnjenjem potnih stroškov. Prednost imajo tisti, ki so že delovali v tej stroki. 3028-1
Pismene ponudbe pod šifro „288“ Ljubljana, glavna pošta restant.

Išče se stanovanje

s 4 do 5 sobami in postranskimi prostori ter po možnosti z vrtom ali dvoriščem za 15. september, 1. oktober ali 15. oktober. 3005-2
Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod znamko „I. B. G.“

Zahvala in priporočilo.

Podpisana si štejeva v prijetno dolžnost, se

banki „Slaviji“

javno zahvaliti za vestno, točno in kulantno cenitev pogorelega poslojja in premičnine v Tschinkelnovi tovarni, ter jo vsakomur najtopleje priporočava. 3017
Ljubljana, dne 26. avg. 1908.

I. ljubljansko skladišče: Krisper in Tomažič.

Prilika za nakup!

Prekrasna žepna ura z verižico samo K 3'50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepim dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebrno verižico, natančno ideočo za samo K 3 K 50 v. Daje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprima švic. ura s pozlač. verižico za 5 kron. 3letno pisarno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja.

S. KOHANE, Izvoz ur Krakov št. 358.
Nebroj zahvalnih pismen in nešteto ponarob. Za neugajoče denar nazaj. 3015

Radi preureditve prostorov se proda po zelo nizki ceni dobro ohranjena

steklena stena

pri tvrdki Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg. 2989-2

Dijaki

se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na stanovanje z dobro hrano in pod strogo nadzorstvo. Klavir stoji na razpolago. Stanovanje se nahaja na Marije Terezije cesti v L. nadstropju. 2765-4
Natančneje pojasnilo da g. Josipina Lavrenčič, Marija Terezija cesta št. 11.

Potniki, pozor!

Več potnikov z Kranjske (gospodov in gospic) išče dunajska tverka za jako lukrativno podjetje proti proviziji. — Zaslugek na dan do 15 K. Kavcija v znesku 20 K je takoj položiti za kolekcijo. 3026-2
Predstavi naj se jutri in v nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne pri zastopniku A. Pilberšku v Ljubljani, v hotelu „Južni kolodvor“ soba št. 1. 2986-2

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do sego čarobnih prsi. Käthe voda za prsi se rabi samo zunanje. Zajemeno neškodljivo. Steklenice po 3, 5 in 8 kron poštne proste. Diskretno pošilja po povzetju. 2816-60
Käthe Menzel, Dunaj VII. Mariahilferstrasse 120, II. St. T. 32.

Ženitna ponudba.

Obrtnik, star 25 let, urar s trgovino z zlatino in srebrnino, se želi zaradi ženitve seznaniiti s pošteno gospodično ali mlado vdovo z nekaj premoženjem. Poštene in resne ponudbe s sliko, ki se na zahtevo vrne, naj se pošilja na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „M. 25“. 2986-2

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1 priporočila 35
vse v svojo stroko spadajoče predmete po zelo nizkih cenah.
Poprave točno in ceno. Vnanja naročila z obratno pošto.

SUKNA

In modno 2884-4
blago za obleke priporočila firma Karel Kocian
tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Ant. Bajec

nmetni in trg. vrtnar y Ljubljani
Karlouska cesta št. 2.

Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrjne cvetlice (perene), lepo cvetoča grmovja, različne konifere (ciprese), velika izbira lepih rastlin za balkone in okna.
Priporočila se za nasaditve parkov in vrtov. — Trgovina s cveticami. Izvrtovanje šopkov, vencev l. t. d. Okusno delo in zmerno cene. 35
:: Zunanja naročila točno. ::

Največja zaloga navadnih do najfiniših otroških vozičkov in navadne do najfinišje

žime.
M. Pakič v Ljubljani.
Kazalnik svetlobe in gibanja s poslušanjem.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim in perlinim blagom v Ljubljani
na Starem trgu št. 9 priporočila

vence in šopke za neveste

ter nagrobne vence po izredno nizkih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.
Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ

v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polog Urbančeve manufakturne trgovine priporočila 35

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Odlikovan

s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi
1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle gospe :: nadvojvodinje Marije Josipine. ::

P. CASSERMANN

krojaška obrt v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporočila v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno cene. Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in najraznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev ima Alojzij Kracmer
izdelavalec klavirjev in sodne zapriseženi zvedenec
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.
Vedno se v zalogi predlagami pa bresibni klavirji. Prava-mem ubi-ranje in poprav-ljanje vseh sistemov. Glavne sstopitve dvornih fra L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Singsl na Dunaju, August Förster v Ljubavi, Th. Mann-borg v Lipskem. Za vsak pri-meni kupljen klavir doela jamstvom. — Najbolja izposojalnica. — Delna plačila.

Dobro idoča gostilna

blizu kolodvora se odda s 1. oktobrom na račun ali v najem.
Ponudbe na Primož Kemperle, Področica, Korotke. 2862-2

Trgovski pomočnik

ne pod 24 leti star, ki je izurjen spe-cerist in železninar, se išče za takojšnji nastop. Le dobra moč pride v poštev. 2978-3

lv. Stöckl
Stari trg pri Raketu.

Hiša

na prostem, ki se obrestuje s 6%, ima 10 stanovanj, velik zelen vrt, vodnjak, 1100 sežnje zemlje okoli hiše, 10 let prosta bišnega davka, pripravna za vsako obrt, blizu dveh tvornic, se proda iz proste roke pod ugodnimi pogoji na Selu št. 26 pri Ljubljani. 2921-2

Elegantna stanovanja

s 3 in 4 sobami, z verando, kopalno sobo in porabo vrta se oddajo v novozgrajeni vili v Nunskih ulicah št. 17 za mesec november. 2996-2
Vpraša se v stavbni pisarni F. Supančič, Blewelsova cesta št. 18.

Veliko zalogo gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi k omadi; plošče od K 1-80 naprej pri-poroča

FR. P. ZAJEC, urar 2291 Ljubljana, S arl trg 26. 18

BLUZE 69
največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, perilo
In otročje obleke
priporočila po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28. 13004

Šolsko leto 1908/9.

Inomoška trgovska akademija.

a) Komercialni strokovni tečaj za srednješolske abituriente (abiturijentovski tečaj). Vpisovanje dne 5. oktobra, kolegnina 100 kron za semester. Sprejem je omejen na najmanj 12 in največ 24 slušateljev.
b) Trgovska akademija (obsto-ječa iz 4 razredov in enega priprav-ljalnega tečaja) Vpisovanje 16. sep-tembra. Šolnina 60 K za semester.
c) Trgovska šola za deklice (dvorazredna). Vpisovanja 16. sep-tembra; šolnina 25 K četrtletno.
Ravnateljstvo inomoške trgovske akademije.
2022-7
Med počitnicami se lahko govori ob torkih in petkih od 9. do 11. dopoldne.

2716 Glavna zaloga v lekarni 20
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Primarius dr. V. Gregorič

Ljubljana
kronska ustna voda
EUODIN
Zakonito varovano.
Specijaliteta za kadilce.
10 do 15 kapljic v kozarec vode.
Cena 2 kroni.
Glavna zaloga v lekarni
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Specijaliteta za kadilce. Specijaliteta za kadilce.

Dijaki

nizjih razredov se sprejmejo cenó na hrano in stanovanje v Kranju. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2911-2

Sprejme se

učenec

s primerno šolsko naobrazbo pri A. Šarabonu, špecerijska trgovina v Ljubljani. 2956-3

Natakarica na račun

išče službe tu ali na deželi. Gre tudi za hišno. 2027-2
Ponudbe pod „natakarica“ na na uprav. „Slovenskega Naroda“.

Meblirano 3037

sobo ali kabinet

išče gospodična, ki po dnevu ni doma. Ponudbe pod „št. 12“ glavna pošta — proti izkazu inseratnega lista.

Dijaki

iz boljših rodbin se sprejme na hrano in stanovanje. Poizve se v upravništvu „Slov. Naroda“. 2953-2

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob ter z vsemi pritliklinami išče mirna stranka z dežele za 1 oktober. 3221-2
Ponudbe je pošiljati do 1. sep-tembra na naslov: J. Gnezda, po-ste restant, Ljubljana.

Knjigovodja

bilance zmožen ter 2987-3

kontorist

(izučen špecerist ima prednost) popol-noma vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi se takoj sprejmeta. — Ponudbe z navedbo zahtev pod „poštni predal 50“.

Slovo.

Povodom svojega odpotovanja iz Loža mi vsled bolehnosti ni bilo možno posloviti se osebno od ljubih mi prijateljev in znancev. Storitorej to tem potom ter se zahvaljujem iskreno vsem, ki so mi izkazovali zaupanje pri izvrševanju mojega obrta ter me vedno podpirali. Ohranim jih v prijaznem spominu ter ne pozabim nikdar prekrasne Loške doline.
Z iskrenim naprednim pozdravom
3036 vdani
Jakob Strnen
urar.
Lož, 29. avgusta 1908.

Uradno dovoljena že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska osredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gesposke ulice št. 6 3013

priporočila in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor privatno, trgovsko in gostilniško oseboje za Ljubljano in zunaj. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor. Prosi se za natančni naslov.

300

vinskih sodov

od 300-900 litrov in od 1000 do 3800 litrov, v prav dobrem stanju, močne iz hrastovega lesa, oddajo po prav primerni ceni tvrdka

M. Rosner & Ko.

veležganjarna sadjevca v Ljubljani 3006-1
poleg Koslerjeve pivovarne.

Išče se
poslovodkinja
obenem dobra prodajalka za me-
šano blago in moško obleko. 2972-2
Ravnatelj se sprejme
učenka.
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

35
Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski
nasip št. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in
solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se točno
izvršujejo.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 35

Z električ. obratom urejena tvornica
G. Skrbič
v Zagrebu. Ilca št. 40
priporoča svoje na glas
solidne in cenene 34
žaluzije
les. tkane in plat-
nene rolete, želez-
ne in lesene kapice
za črna in proda-
jalnice in prosil, da jim
več pozornosti poklonite tej solidni tvornici.
Genovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

V Ameriko in Kanado
najpripravniješe, najcenejše
in najzanesljivejše prevažja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pri-
stanišča Trsta:
Pannonia, 8. septembra 1908.
Carpathia, 22. septembra 1908.
Ultonia, 29. septembra 1908.
Iz Liverpoola: 770-27
Lusitania (največji in najlepši parnik
sveta) dne 5. septembra, 3. okto-
bra, 24. oktobra.
Mauretania, 12. septembra in 10.
oktobra.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odiassek
v LJUBLJANI, Slomškova ulica št. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Samo pristni Mackov
Kaiser-Borax
Svarilo! 1120-4
Pristni Mackov
KAISER - BORAKS
se prodaja samo v finih škatljicah
cinobrove barve.
Pazite na varstveno znamko!
Ponaredbe
ki so preračunane na prevaro, se bodo
sodno zasledovale, na kar se opozarjajo
prodajalci in kupovalci.
Edini izdelovalec na Avstro-Ogrskem:
BOGOMIL VOITE, Dunaj III/1.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 35
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

Avg. Agnola
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Najboljše kozmetični predmeti so:
da milo 80 h,
cream po 1 K,
za očiščanje polti in
telesa.
da ustna voda
sobni pra-
šek po 1 K,
za gojitev zob in ust.
da lasna voda
lasna po-
mada po 1 K,
za ohranitev
in rast las.
Ti izdelki „Ada“, ki
so oblateno va-
rovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
J. Svoboda naslednik
v Ljubljani.
Nadomestke za „Aldo“ svačajte.
Kupujte skupno te domače izdelke.

Jos. Eberle
urav
trgovca z zlatino
in srebrnino
na Mestnem trgu št. 17
priporoča svoje velike zaloge preestij-
skih ur iz prvih tovar, londilsk,
stensk, salonskih in ur na
mihalo, briljantov, slatnino
in srebrnino. Namisla oprava
iz kitajskega srebra.
Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Prva borovljaka tvornica orožja
Peter Wernig
c. in kr. dvorni dobavitelj
družba z omejeno zavezo
Borovlje na Koroškem
priporoča 835-28
lovske puške vseh sistemov,
priznane izdelki prve vrste z
največjim strelnim učinkom.
Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilserjeve ulice 5 Blizu Gradšča
Rudolf A. Warbinek
Jamstvo 6 let. Ekspert v vse dežele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene pianine,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne
za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje. 1706 35
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Singerjevi
šivalni stroji
naj se kupujejo samo v naših prodaj-
alnicah, ki se vse spoznajo po tem-le
kazalu:
SINGER Co.
delniška družba za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

„CROATIA“
je edina hrvaška zavaro-
valnica osnovana od občine
svebodnega in kr. glavnega
mesta Zagreba.
= „CROATIA“ =
osnovana na temelju vzajem-
nosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpepelitvi po
bliški nepremičnine vsake
vrste (hiše, gospodarska po-
slopja, tvornice, mline itd.)
ter premičnine (kakor hišno
opremo, stroje, blago, žito,
blago v trgovinah itd.) po
jako ugodnih pogojih in nizkih
1881 :: cenah. :: 15
Vsa pojasnila daje
glavni zastop „Croatie“
v Ljubljani, Gosposke ulice 4.
(I. nadstropje.)
(Za vsa večja mesta na
deželi se iščejo zastopniki.)

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po niski ceni. Vse mere so shranju-
jejo in usnenujejo. — Pri sunanjih
naročilnih naj se blagovni vzorec vpe-
slati.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in splot vse toaletne
predmete, fotografirne aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, voski in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebni priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, enojan, kolmož,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— **Drogerija** 35
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razne
zelišča (rože), cvetja, korenine, se-
mena, skorje itd. itd.

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje suknja
na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Slaščičarna in kavarna
R. Kirbisch
Ljubljana, Kongresni trg
priporoča
vsak dan svežo
ledeno kavo
in
sladoled.

Popravila in preoblike točno in cen.
Popravila in preoblike točno in cen.
JOSIP VIDMAR
Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
Ljubljana
Pred škofijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Išče se pek
ozir. pekovski pomočnik, ki želi
postati samostojen, za promet kraj
na Dolenskem, kjer se začne gra-
diti železnica in kjer še ni nobenega
peka.
Pekarijo si uredi po svoje in so
mu vsa potrebna sredstva na
razpolago. 2965-3
Naslov v uprav. „Slov. Naroda.“

Lepa zračna
stanovanja
vsake vrste z eno, dvema ali večimi
sobami od 8 kron mesečno naprej,
se takoj ali za pozneje oddaje v
novozgrajenih hišah v Predovičem
Sela poleg Ljubljane. 937 25
Več se izve pri **Eliju Predoviču**
na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

Za vrednost lesa se prodaja na Ko-
roškem prekrasno ležeča, donosna
graščina.
Mera: 407 oralov, od tega 60
oralov sladkih travnikov, 70 oralov
polja prve vrste, ostanek pa gozd.
Lastni lov. Poslopje in gospodarstvo
v poponoma dobrem stanju. Hranil-
ničnih dolgov 80000 K. Les za pose-
kanje je vreden 50.000 kron. Cena
130.000 kron.
Dopisi pod **K. Golkoča, Gradec,**
Glavna pošta restante. 2963-2

Nedosežno
— Najnovejša ame- —
riška iznajdba —
Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent K 4-60.
Cez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znamke) mu pošlje diskretno in poštino
prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja
— H. AUER, tvornice za gu- —
— masto blago. —
Dunaj, IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo
ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh
evropskih državah s odličnim uspehom uporablja proti
vsake vrste izpuščajem
slasti proti kroničnim lišajem in paras. izpuščajem, dalje
proti rdečici na nosu, osebinam, potenju nog, luskinam
na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v
sebi 40 odstotkov lesona kotranove in se razlikuje bi-
stveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v
trgovini.
Pri poštini bolnikov rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo se odpravlja vse
nesnage s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor
indi kot nenadkljivo kozmetično milo se smiselno
in kopanje se vsakdanje rabi sladi
Bergerjevo glicerolno-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim
uspehom
Bergerjevo botaksovo milo
in sicer proti ogreem, ogorenju, pegam me-
soljem in drugim neprimlikam kože.
Cena komadu vsake vrste s
navodilom o uporabi 70 v.
Zahtevajte po lekarnah in sadnih tr-
govinah iskajčno **Bergerjevo kotranovo**
milo in pazite na poleg stoječo varstveno
znamko in na polegstoječi
firmni podpis **G. Hell & Co.**
na vsaki etiketi. Odlikovan s
čestno diplomom na Dunaju 1893
in s zlato svetilno na svetovni razstavi v
Parizu 1900.
Vsa druga mila in higien. mila znamke **Berger** so
naletela v navodilo, ki se prilepi vsakemu milu.
Naprodaj v vseh lekarnah in sadnih trgovinah.
Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Elberstrasse 8
V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
Milan Leustek, M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli, U. pl.
Trakoezy in v vseh drugih lekarnah na
Kranjskem. 1184-22

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16
1279 se priporoča za 21
nasaditev vrto, parkov in
balkonov. — Velika izbira
cvetočih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimujučih cvetic
(perene), krasna cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkone.
Izvršuje šopke, vence in
bukete za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po
solidnih cenah.
Trgovina s cvetličami itd.
Naročila na deželo hitro in vestno.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdko FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOHA GRENČIOA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Dekle ali vdova

izurjena v kuhanju in vsakem hiš-
nem delu se išče za majhno rod-
bino (3 osebe) v Belgradu. Služba
stalna in prijetna. 2925-2
Samo zdrave in pred vsem po-
štene osebe naj se zgledajo na naslov:
Uroš Kuzmanović, odvetnik v Bel-
gradu.

Lepe prsi

rök, lekarnar Király-utca 12, v Pragi Fr.
Vitek & Comp. 2256-10

PILULES ORIENTALES

v dveh mesecih povzročijo
edine, ki prsi razvijejo, utrdijo,
obnove in dajo ženskemu
stasu graciozno zalost, ne
da bi škodilo zdravju. Za-
jamčeno brez arzenika. Pri-
znano od zdravniških uče-
njakov. Absolutna tajnost.
Skatijica z navodilom
K 645 franko. J. Radé,
lekarnar, Pariz. Zaloga v
Buda-Pešti Josip pl. To-
2256-10

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, okono-
mije t. dr. v
vsakršni iz-
pajavi. Ze 30
let so najboljše
priznane. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijalitet: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
t. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franko proti doposlani
znanji. 2241 10
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrije

BYROLIN

ereme, milo, puder, neprekosljivo in neutrpljivo proti raskavi koži, prhljajem,
lahkim ranam na koži, opeklinam, ranam, odrgnjenju nog, zaradi napora od športa, vročine,
prahu, potu itd. nastalim kožnim bolečinam. Izpričevala prvih zdravniških kapacitet. V lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in naravnost pri tvornicah Dr. Graf & Co., Dunaj VI/1, Koperniksg. 10,

Slivovka

tropinovec 1296-41
kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po
prav primerni ceni v zanesljivi ka-
kovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja
M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

ZELO TRPEZNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKIL

ETERNIT-TOVARNA LJUBEVITA HATSCHKE LINZ, VÖCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na založnika Teodorja Kerna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo
strelovodi, kleparska in krovna dela iz različnega blaga. 1844-8

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt 3664-88
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice šte. 4. Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Opozori se

pri nakupu
blaga za moške
in ženske obleke
na blizu 40 let obstoječo tvrdko
R. MIKLAUC
Ljubljana 35
Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se
doposlijejo vzorci.

„SLAVIJA“ 45-100
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg
priporočajo svoje
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.
Pošiljatve na dom sprejema restavracije gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarezano strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilnike in drugistavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Hiša se prodaja

iz proste roke s sedmimi stano-
vanji, ki se zelo dobro obrestuje.
Plača se samo 3000 kron, vse drugo
se lahko vknjiži.
Več se izve v gostilni Balija v
Rožni dolini. 2884-4

Prava istrijska vina.

Zaradi preobite zaloge se dobijo
od Kmetske vinske zadruge v Buja-
h po nizki ceni od 56 litrov naprej
belo vino liter po 26 vin.
fini teran „ „ 21 „
Ceniki in vzorci brezplačno na za-
htevanje. 2828-7

Cantina sociale cooperativa
Buja (Istra).

Superfosfati

rudninski in živalski
so najbolj preizkušeni, najbolj
zanesljivi in najcenejši
gnojilo iz fosforove kisline
za vse vrste zemlje.
Vsebinska strogo zajamčena.
Jamči najhitrejši učinek, najvišje
dohodke.

Dalje 572 13
amonijak, kali in soliterjevi
superfosfati.
Dobavljajo jih vse tvornice za
umetna gnojila, kupčevalci in
kmetijske zadruge.
Biro: PRAGA, Přikopy 17.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
 v zvezi 3480 47
 z napravo za sesalni plin
 za kurjenje s rjavim premogom, fu-
 žinskim ali plinovitim koksom, kauma-
 sitom ali ogljem.
 Gospodarsko najbolj primerna
 obratna moč novega časa!
 Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
 bencin, bencol, petrolin, karbonol.
 Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Ustanovljeno 1362. Telefon 584.
RUDOLF GEBURTH
 c. in kr. dvorni strojnik
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, ogel Burggasse.
Največja in najobsežnejša zaloga vseh vrst 2912-2
 kurilnih peči preprosto in elegantno opremljenih in posebno najfinejše v ognju
 emajlirane peči z nikliranim kovanjem.
Trajnogorilne peči za kurjavo s premogom. — **Regulirne**
polnilne peči od 15 kron naprej. — **Ognjišča, štedilniki in**
strojna ognjišča vseh velikosti. — **Najboljše plinove peči**
 in kamini, črni in emajlirani. — **Železne peči s pečalci**
 za kurjenje dveh ali treh sob.
Patentni vstavki za glinaste peči. — **Sušilni**
aparati. —
 Trajnogorne etažne peči za peko.

Dobrota za gostilničarje in pivovince.
Ruška industrija za oglikovo kislino „SECURITAS“ v
 Rušah na Štajerskem, ki je izza svojega več nego petnajst-
 letnega obstanka zgradila več
tisoč aparatov za točenje piva
 s tekočo oglikovo kislino, priporoča vsem ekonomičnim in
 za dobrobit njih gostov skrbnim restavracijam in hote-
 lirjem svoje, skoro nepokončljive aparate za točenje piva
 in ledne omare, po izredno nizkih cenah.
 Ledne in točilne omare te
 firme so izdelane masivno in ob-
 enem elegantno in so v kras-
 vsaki restavraciji! Tvornica pri-
 poroča nadalje svoje aparate za
 oglikovo kislino za točenje in
 impregniranje vina in prevzema
 prav ceno vsake popravila. Ce-
 novniki prosijo in proračuni
 zastoj in poštne prosto.
Ruška industrija za oglikovo kislino v Rušah na Štajerskem.

Pozor! Priporočam slav. občinstvu svojo **Pozor!**
 ogromno zalogo umetno izdelanih
nagrobnihih spomenikov
 iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega
 kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; pre-
 vzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna
 cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na
 spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi na-
 grobne okvire. 1347-20
 Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam na-
 grobne spomenike po jako nizkih cenah.
 Z velespoštovanjem
Ignacij Čamernik, kamnosek
 v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III./I., Erdbergstr. 12.
 pošilja že veliko let dobro
 znane stroje vsake vrste za
 poljedelstvo itd.
 kakor: milne za sadje in grozdje, stiskalnice za
 sadje in grozdje, škroplilnice, poljsko orodje,
 stiskalnice za seno, mlitnice, vitle, trijerje,
 čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
 reznice, stroje za rezanje repe, milne za go-
 lanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake
 in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne
 cevi l. t. d. postranske komade za vse stroje,
 četudi niso bili pri meni naročeni. — Kose za
 slamo-reznice iz la jekla
! po izdatno znižanih cenah!
 ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
 pipe, sesalke za vino, gumijevе in konopljenе
 cevi, gumijevе ploče, stroje za točenje piva,
 skrinje za led, stroje za sladote, priprave za
 izdelovanje sodavode in peničnih vin, mlin za
 dišave, kavo itd., stroje za izdelovanje klobas,
 tehnične za živino, tehnične na drog, stebarske
 tehnične, namizne tehnične, decimalne tehnične,
 železno pohištvo, železne biagelne, šivalne stroje
 vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za klu-
 čavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, plekarje,
 vse pod dolgoletnim jamstvom
 po najugodnejših plač. pogojih
 tudi na obroke!
 Ceniki z več kot 500 slikami
 brezplačno in poštne prosto.
 Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.
 Prekupci in agentje zaželjeni.
 467-10 Piše naj se naravnost:
IVAN SCHINDLER, Dunaj III./I., Erdbergstr. 12.

Žalne klobuke
vence in trakove
 priporoča 35
Benedikt, Ljubljana.

Zastoj razpošiljam
 moj ilustrirani cenovnik.
Ure, razno zlatnino
 in srebrnino
 prodajam po zelo zn. žan. cenah.
FRANC KEBER
 urar
 in trgovina zlatnine in srebrnine
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za poletje!!!
 Krasne novosti za ženske
 volnene obleke.
 Vzorna
zaloga moškega suknja
 Za neveste prav ugoden nakup.
 Imam svežo z najboljšimi tvornicami
 in bom lahko svojim cenj. odjemalcem
 najboljše postregel. — Najzanesljivejša
 trgovina, ker strežejo domači ljudje.
 „Pri Cirilu in Metodu“
 v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.
 Nasproti loteriji.

JOSIP STUPICA
 jermenar in sedlar
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.
 Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
 kakor tudi krasno opremljeno
 kočije, druge vozove in
 : najrazličnejšo vprežno :
 opravo
 katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
 druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
 ščine kakor tudi že obrabljene
 vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
 ulice št. 5.
 Atelje za ortopedične aparate in
 bandaže.
 Galvanoplatiranje z električno silo.
 Galvanoplatiranje z električno silo.
 Izdelovatelj kirurških medicins-
 kih inštrumentov in vseh potreb-
 ščin za bolnike.

Peštne hranilnice šte. 48.086. Telefon šte. 137.
Glavna posojilnica
 registrirana zadruga z neomejeno zavezo
 pisarna:
 na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
 sprejema in izplačuje hranilne vloge
 obrestuje po 4 1/4 % od dne vložitve do dne vzdige
 brez odbitka rentnega davka.
 Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.
 Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo

Fr. Mally & dr.
 parna opekarna v Srednjih Gameljnih
 pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta 2
 priporoča
zarezano in vseh vrst drugo opeko
 v poljubni množini. 2920-2

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO
 z modernimi velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New York
 je proga
Red Star Line
 Reča svoeda *
 Na naših parnikih Finland, Kronland,
 Vaderland, Zeeland in Samland ki okru-
 bujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
 Antwerpenom in Novim Yorkom je značilnost, iz-
 borna hrana, vpludna postrežba in spalnice pe-
 novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
 vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
 vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
 popoldne. 20-35
 Naši parniki vozijo tudi na mesec po več-
 krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
 vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
 Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice odslej 26
 od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Češko budjeviško svetlo pivo
 varjeno na pizenjski način in 1380 20
 temni granat
 prodaja v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
 češka delniška pivovarna v C. Budjejevicah.
 Uvedeno letno zvarjenje 220.000 hl. Delniška glavnica 2,500.000 K.
 V Ljubljani se toči sedaj to češko pivo edino
 v hotelu „pri Maliču“ (firma A. Deghenghi).

Ustanovljeno leta 1870. (Telefon št. 273.) Lastnik F. Benque.
Seb. Unterhuber
 Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna ce-
 mentnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za
 betonske naprave in naprave vodnjakov
 v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 73
 nasproti topničarske vojašnice
 se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamnja
 (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone,
 grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železno
 sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo
 vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) pre-
 proste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah,
 trotoarjih itd. Prevzeto betonskih naprav in vodnjakov na podlagi
 posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissen-
 bacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštne prosto. 2230-10

Nov vegetabilski crème za prsi.

Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev prsi. Razkošen stas. Rabi se samo zunanje. Zdravniško preizkušeno. Lonček z navodilom stane K 3 — in K 5 —, poština 70 h. Prodaja in razpošilja gospa Käthe Menzel, Dunaj, VII, Mariahilferstrasse 120, II. St. T. 32. Znamke vseh izdelkov se sprejemajo. 2317—59

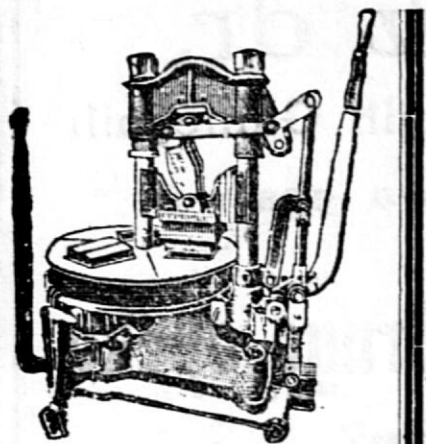

Poslajte

1 K

v snemkah. Za to dobite 3 vedne higienične vzorce, 6 vzorcev K 1-80, 12 vzorcev K 340, 25 vzorcev 6 K 80 h poleg najnovejšega ilustriranega cenovnika in navodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 90 h naprej. V zalogi se vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsek gumastih predmet. Najcenejše in direktno se kupi le na pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev. H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov. Dunaj, I, Wipplingerstrasse 15—10. 836—26

Imate li pesek?

Jzdelujte cementno blago!

Tvornica za stroje, vtiskalnica in tlačilnica v Pfaffstätten pri Dunaju

izdeluje vse sisteme strojev za cementni strešnik, podložilo vtisnjeno pločevino, modele, kalupe za cevi, hidravliške in stiskalnice s kolenčastim vzvodom za zidno opeko in škrlje. 2928—2

Cenovniki in pojasnila zastoj!

Oblastveno varovano!

HYGIENICUS

(Pasta za likanje)

Varstvena znamka.

senzacionalna iznajdba, ki daje oblačilnemu blagu izgledanje novega.

Neutrpljivo za namizno, posteljno, toaletno perilo, bele (ne škrobljene) srajce, bluze, nevestinske opreme, vitraje, zastorje, čipke, pajčolane itd.

„Hygienicus“ dela perilo konsistentno in izredno voljno kakor žamet, pavolniti blagom pa daje izgledanje holandskega platna. Vedno enako velikega učinka za vse tkanine: platnene pavolnate, volnate ali svilene.

!Kazikuževaloče! 2147 16

Dobiva se v vseh specializiranih, kolonijalnih, drogerijskih in podobnih trgovinah.

L. CHIOZZA & COMP., CERVINJAN, PRIMORSKO.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Segedin 1899,
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902

Za hidravliške stiskalnice

za viniki in sadni mošt za velik obrat z eno ali dvema prevoznima košarama. Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok za gonitvijo na roko, s pritiskom Herkules, lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje in grozdje, robkalni stroji in sušilni aparati za sadje.

Izdelujejo in razpošiljajo kot specialiteto najnovejše konstrukcije

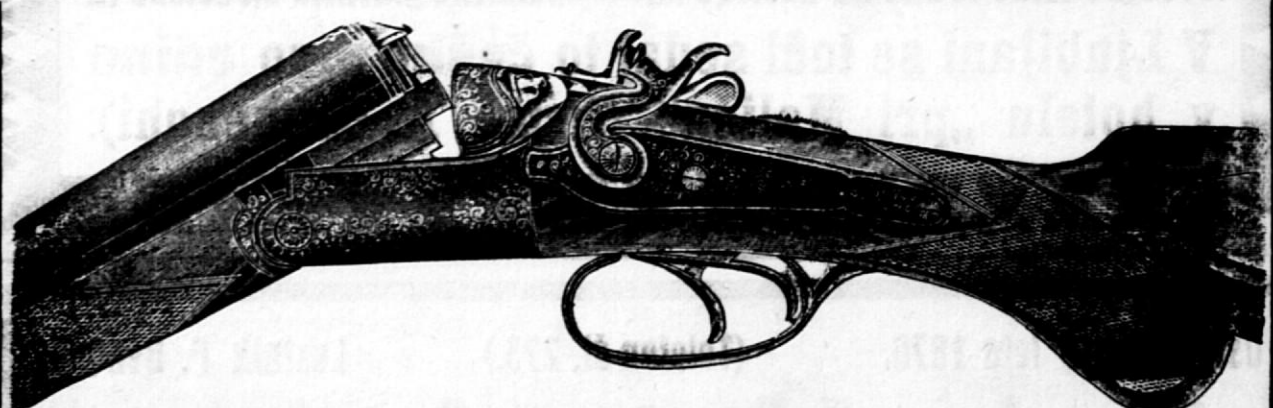
Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj II/1

2023—7

Špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.

Katalogi s podobami zastoj in poština prosto. — Vprašanja prosim pravočasno.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani

Židovske ulice št. 7

puškar

priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih

41—35

pušk in samokresov

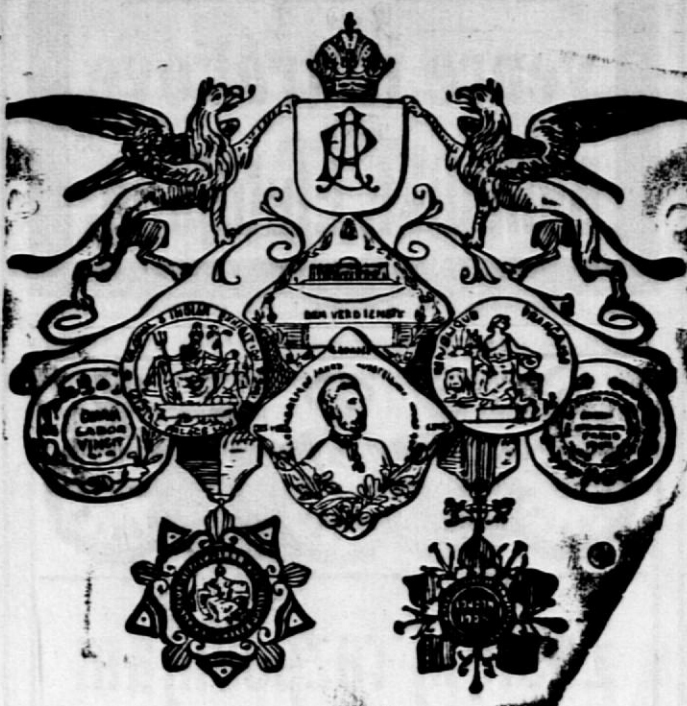
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Krup-povimi cevmi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi

∴ veliko zalogo vseh lovskih potrebščin ∴ po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poština prosto.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1889 in z zlato kolajno in križcem v Londonu leta 1893.

Ant. Presker

krojač,

35

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga

svoje veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v sladličarni
J. Zalaznik

Starl trg št. 21.

Bogato

ilustrovani cenik

klobukov

za dame in dekleta za spomladansko in poletno sezono

1908

razpošilja

franko in brezplačno

modni salon

Henrik Kenda

Ljubljana,
Mestni trg
št. 17.

Najnižje cene

Največji izbor

Freobleke

Popravila

L. MIKUSCH
tovarniški
Ljubljana, Mestni trg

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 23—36

VOZOV.

PATENTE

vseh izdelkov izposluje in izkorišča

M. GELBHAUS

4377—39

Inženir in zapisiščeni patentni posrednik na Dunaju

VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Tvrda ustanovljena l. 1858.

Telefona za Dunaj št. 350 in št. 20585.

Veletržec z vinom

A. KAJFEŽ, Kočevje.

Filijalke:

LJUBLJANA, (prodaja na debelo).

1.49 24

DUNAJ I., Hohermarkt št. 3. (restavracija).

DUNAJ XVI., Sechshaus, Vladukt št. 1 (restavracija).

DUNAJ XV., Mariahilfergürtel 33 (prodaja na debelo).

Aviso.

Vsled razpisa: oddelek 13, št. 1322 z dne 1. avgusta 1908 name-rava državno vojno ministrstvo nabaviti

različne opravne predmete

za cesarske in kraljevo vojsko.

2980—2

Ponudbe je vložiti pri omenjenem ministrstvu

do 9. oktobra 1908.

Natančne pogoje vsebuje v listu „Laibacher Zeitung“ z dne 22., oz. 23. avgusta t. l. v polnem obsegu objavljeni razglas vojnega ministrstva. Ta razglas ter pripadajoči pogodbeni načrt se more vrhu tega vpo-gledati pri intendantah vojnih teritorialnih poveljstev, pri monturnih zalogah v Brau, Budimpešti, Göstingu pri Gradcu in na Dunaju (Kaiser Ebersdorf) ter pri vseh trgovskih zalogah številka 2 in 4 proti plačilu 65 vin.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

255—35

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sebo, salone in gospodse sebo, Preproge, zastorji, medreol na vzmeti, zimnati medreol, etreški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

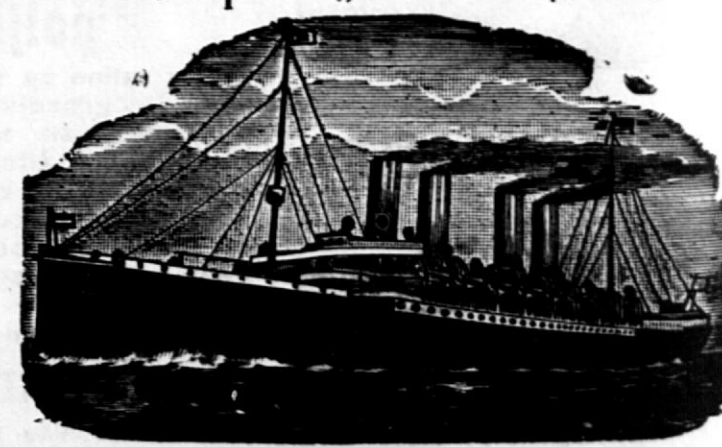
Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomerska vožnja traja same 536 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-nega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških Seles-nic dobite v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35

EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obdeznani gestilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-čno, — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-nijo, Arizona, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez celvesten. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno. 3044—52

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Batimora in na vse ostale dele sveta kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Berite!!

Z a z n a m e k

za dobavo vrst, ki pridejo po predstojećem razglasu eventualno v poštev v dobavni dobi 1909 do vštrevši 1911.

Števílo			Oznamenilo vrst	Opomba	Števílo			Oznamenilo vrst	Opomba
za 1909	za 1910 in 1911	in sicer			za 1909	za 1910 in 1911	in sicer		
1250			Suknjiči ¹⁾ iz navadnega sukna za domobransko pehoto		240			Puščni jermen predejaljen	
3980			Bluze ¹⁾ iz navadnega sukna za domobransko pehoto		—			Karabinski jermen	
4000		kosov	Pantaloni ¹⁾ s travnatozelenimi všivi iz navadnega sukna, svetlosivo (hechtgrau)	¹⁾ Po velikostno-razrednih procentih, ki jih objavi domobranska monturna zaloga.	50			Toki za 11 mm samokres z nosilnim jermenom	¹⁾ Po sedanjih vzorcih, ampak ne kakor doslej z notranjo ampak z zunanjo stranjo (z licem) na zunaj.
—			Ulanke ¹⁾ z naramnimi petljami iz navadnega sukna		250			Toki za 11 mm samokres brez nosilnega jermena	
—			Škorenjske hlače ¹⁾ iz navadnega hlačnega blaga, broščevoardeče	²⁾ Se bodo morali izdelovati po novih vzorcih, ki se bodo pa izdali najbrž šele meseca novembra.	—			Plaščni jermen z dvema sponama ³⁾	
11160		parov	Čevlji ²⁾ usnjati, velikostne vrste 7		—			45,5 cm plaščni jermen	
—			» » » » 8		—			55,5 cm » » »	
—			» » » » 9		—			Infanterijski pritezni jermen	
4150			» » » » 10		—			Opstalniki za kavalerijsko kuhinjsko posodo	
—			» lahki, » » 7		—			Toki za taborske sekire	
50		kosov	» » » » 8	³⁾ Po sedanjih vzorcih, ampak ne kakor doslej z notranjo ampak z zunanjo stranjo (z licem) na zunaj.	60			Toki za pehotne sekirne krampe	
40		parov	» » » » 9		30			Toki za sekirne krampe (brez pritrdilnega jermena ¹⁾)	
—			» » » » 10		120			Torbe za orodje	
30			Hlačni jermeni ¹⁾		660			Glavna stojala	
—			Jermeni za privezanje ostrog		270			Motvozna vajeti	
60		kosov	Nosila za nabojnjače iz telečje kože ³⁾		—			Drogovne vajeti	
30			Nosila za orodne nabojnjače ³⁾		—			Sedelska pogrinjala	
240			Pehotni životni pas s spono (brez ščita) ³⁾		—			Vrhnje oprtovnice k sedlom s trdnimi stranskimi listi	
—			Konjeniški životni jermen s karabinsko zaponko		—			Spodnje oprtovnice brez podpore k sedlom s trdnimi stranskimi listi	
—			Konjeniški životni jermen brez karabinske zaponke		—			Stremenski jermeni	
—			Toki za bajonete		—			90 cm kavalerijski pritezni jermen z eno spono	
—			» » pehotne sablje		—			90 cm kavalerijski pritezni jermen z dvema sponama	
—			» » pionirske sablje za nejezdece		—			Sprednja oprema	
—			Nosilna nožnica k životnemu jermenu		—			Uzde brez pripjenalnega jermena	
—			Nabojnjače		—			Uzdni pripjenalni jermeni brez vzmetne kljuge, brez zapone in trna	
—			» h karabinarju		—			Nakladna tornistra z nabojnjačo	
—			» k 11 mm samokresu		—			82 cm kavalerijski zatezni jermen	
—			Sabljeni jermen		—			Podkvena torba s pripjenalom	
—			Ročni jermen h kavalerijski sablji		—				
—			Puščni jermen ³⁾		—				

Na Dunaju, avgusta 1908.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Naprodaj!

stanovanjska hiša

masivna, na novo zidana, z 8 sobami, leži ob cesti, za trgovino ali kako obrt jako priprava, voda v hiši, gospodarsko poslopje, velik sadni in zelenjadni vrt, zasajen z najzlahnejšim sadjem, njive in travniki za okoli 15 kosov velike živine ob racionalnem obdelovanju tudi za 20 živine, deli za steljo in les, in sicer bukov, igličast in mecesnov. Vse v dobrem stanju. Različni prostori za dobivanje peska. Ponudniki naj se blagovoljno obračajo na naslov „G. H. U. 1000“ poste restante Gor. Mozelj na Kranjskem, nakar dobe nadaljna pojasnila.

3331-1

Odlikovane z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu. V tabličah po 10 h napredaj povsed.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvernic prodaja in izposoja najceneje narodna tverica

Alfonz Breznik

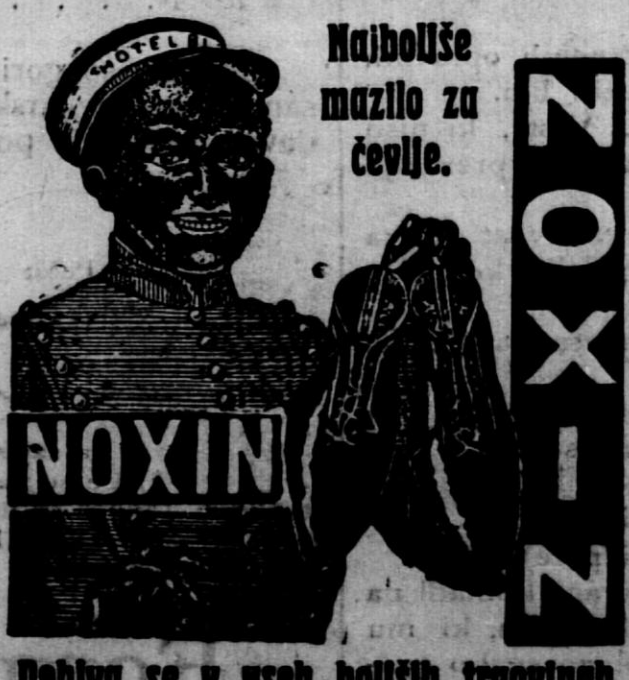
Ljubljana, Gradišče 11

(blizu nunske cerkve). 2402-8

Kot edini strokovnjak in učitelj Glasbene Maticе opozarjam vsakogar, naj se blagovoli potruditi k meni domačinu, ter se prepriča o blagostojnosti in trpečnosti mojih pianinov, klavirjev in harmonijev. Zastopstvo vseh dvor. in komornih tveric. Delna odplačila.

NOXIN

Dobiva se v vseh boljših trgovinah. Zaloga pri R. A. Kregarju v Ljubljani Sv. Petra 2. 2407-1

Učenec Hiša

se sprejme takoj za strojski obrt. Dobi popolno oskrbo. Več po dogovoru. 2982 3

Leo Lavrič v Škofji Loki.

Oddaja stavbe

nadzidanja enega nadstropja na šolsko poslopje na Gorici pri Mozirju.

Ustmena zmanjševalna dražba se bode vršila

v ponedeljek, dne 14. septembra 1908 ob 1. popoldne v šolskem poslopiu na Gorici.

Stavba se bo oddala le enemu glavnemu stavbnemu podjetniku. Izklicna cena znaša 19.000 kron.

Stavbni operat, obstoječ iz stavbnih načrtov, strokovnika, stavbnega dovoljenja in stavbnih pogojev, je na vpogled razpoložen v šolski pisarni na Gorici in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 1900 kron.

Krajni šolski svet na Gorici

dne 21. avgusta 1908.

2992-3 Josip Praznik, načelnik.

Zastonj

se vsako leto milijoni razmečejo za zdravljenja, pri čemer gotovo nobeno prerasličnih zdravljenih načinov kakor kopeli, masaža, mazanje ni ostalo nepoizkušeno, samo oni zdravilni način, s katerim so zlasti poslednja leta dosegli precej velikih uspehov, namreč »električno zdravljenje« v največ slučajih v veliko škodo bolnikov opuščajo in sicer zato, ker največ trpečih ničesar ne ve, da obstoja tako učinkujoče in pripravno domače zdravljenje.

Da bi srečnosni zdravilni način med bolniki in trpečimi zlasti med takimi, ki jih muči nervoznost, nevtrastenija, revmatizem, bolečine v glavi in v križu, želodčne in črevesne bolezni, živčne slabosti, ohromelosti itd. in sploh slabosti vsake vrste mensturalne nepravilnosti, bolezní maternice, naj pošlje spodaj stojič kupon na naš naslov, na kar nemudoma pošljemo gratis in franko svojo 64 strani obsegajočo ilustrirano

brezplačno knjigo razpravo o moderni elektroterapiji.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju, L. Schwangasse 1, I. nadstr. 14 s/2.

Kupon za brezplačno knjigo. Na Elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju, Schwangasse 1, I. nadstr. 14 s/2. Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto. Ime: Naslov:

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

5-50 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob nedeljah in praznikih do Trbiža).

7-05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11-38 predpoldne. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

10-40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolezdov:

7-28 zjutraj. Osební vlak v Kamnik.

8-05 popoldne. Osební vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osební vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osební vlak v Kamnik (Same ob nedeljah in praznikih.)

Obhod v Ljubljani juž. žel.

6-56 zjutraj. Osební vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta, Trbiža.

8-34 zjutraj. Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-22 predpoldne. Osební vlak iz Praga, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Trbiža.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

3-56 popoldne. Osební vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Trbiža.

6-50 zvečer. Osební vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Trbiža.

11-50 ponoči. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Obhod v Ljubljani drž. kolezdov:

6-46 zjutraj. Osební vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osební vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osební vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osební vlak iz Kamnika. (Same ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

**Izvedbe vseh v bančno
poslovanje spadajočih
transakcij.**

J. C. MAYER Ljubljana, Stritarjeva ul.
Banka in menjalnica.
1841
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

**Zaloga suknenega lod-
nastega in manufaktur-
nega blaga.**

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripomnani izrasten **Portland-cement** v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
stave glede trdnosti in odporne trdnosti določene predstave, tudi svoje priznane izrastne sponzo.
Priporočila in spritovale
raznih uradov in najslavnejših strokovnjakov so na razpolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Razpis.

Župa stvo občine Cerknica razpisuje službo

občinskega tajnika

z letno plačo **1500 kron** (tisoč petsto kron).

Prosilci, vešči slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, naj vla-
gajo primerno opremljene prošnje pri županstvu v Cerknici

do 20. septembra 1908.

Oni, ki so že službovali kot občinski tajniki, imajo prednost.

2988 2

Županstvo Cerknica.

Pr. P. Zajec

Ljubljana
Stari trg 26

priloga
svoj dnevni urejeni
:: optični zavod ::
kakor razna očala,
daljnogleda
teleskopi, mikro-
merje itd. — Očala in
daljnogleda se napravijo na-
tačno po zdravniškem
receptu. 35

Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
UR
zlatine in srebra.

Čenki za optično blago in separatni ceniki ur in
zlatine se razpošiljajo franco.

Dražbeni oklic.

Na zahtevanje Posojilnice v Celju se prodaja

3023

dne 5. septembra 1908, dopoldne ob 11. uri

pri c. kr. okrajni sodnji v Celju odd. III

posestvo v Košnici tik Celja

ob okrajni cesti, obstoječe iz hiše, hleva, gospodarskih po-
slopij, 16 oralov gozda, 18 oralov njiv in travnikov, vse
pod jako ugodnimi pogoji.

Posestvo je cenjeno skupno na 20.896 V 43 vin. in pritikline
na 595 K 20 vin.

Najmanjši ponudek znaša 10.745 K 82 vin., pod tem zneskom
se ne prodaja.

Gričar & Mejač

Zaloga zgovornih oblačil za gospode in dečka.
Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 2.

Pređa se za polovično ceno skoraj
nov, prav malo rabljen

godbeni avtomat

ki nadomešča 12 godcev. 2876-4
Kje, se izve pri g. Ivanu Janu,
zalogi koles v Ljubljani.

Popolna oprema
za neverjetne
otroške porile
v zalogi za vsako starost pri-
roča znana trgovina s portiom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Portio lastnega izdelka
1870 Ustanovljena 1870.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pod trambo št. 2. Postaja elek. železnice.

Za jesensko sezono!

Krasno
okleke, površniki in
razna oblačila
za gospode in dečke
v velikanski izbiri.

Lastni izdelki iz pristno angle-
škega blaga.

Velika zaloga
tu in inozemskega blaga
za naročila po meri.
Stalne, izredno nizke cene! .:

Konfekcija A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3. 858-54

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi
na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem,
obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje
priporoča domača trdka

2800-6

Josip Škerlj

spediter, Kongresni trg št. 16.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Telefon šte. 262.

Št. 10.319.

2905-3

Razpis.

V Mokronogu je izpraznjena služba provizoričnega deželnega

živinozdravnika

S to službo so združeni dohodki letnih **1200 K**, in sicer pripade od
tega zneska 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za
sodni okraj mokronoški.

Prosilci za to službo naj pošljejo podpisanemu deželnemu odboru
svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o ži-
vinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje

do 15. septembra 1908.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 17. avgusta 1908.

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole,
učiteljske, licej, dekliško šolo,
za obrtne in strokovne šole

ima v najnovejših izdajah v zalogi

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Največja
zaloga

Elegantne pomladanske novosti:

- ☐ Otroške čevlje
- ☐ Ameriške čevlje
- ☐ Dokolenice (gumaše)
- ☐ v največji izbiri.

v izvrstnih ka-
kavostih po
smernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4

Čenki ustroj in poštno prete. Znanja naročila točno proti povzetju.